

MOSONMAGYARÓVÁR

Az Óvári vár környezetének komplex fejlesztése, funkcióbővítéssel és zöldfelületi rendszerének megújításával

I. Kötet - Tájépítészeti vázlatterv

SZÉCHENYI EGYETEM
UNIVERSITY OF GYŐR

Tájépítészet - Vázlatterv

Megbízó: **Széchenyi István Egyetem**

Tervező: **4D Tájépítész Iroda**

Balogh Andrea, Majoros Csaba, Csóka Györgyi, Kelemen Edmond, Haraga Alexa, Mandel Mónika, Tacsi-Sas Brigitta

2020. szeptember 30.

TARTALOMJEGYZÉK

1. TERVEZÉSI FELADAT 1

2. ANALÍZIS 3-16

JELENLEGI ÁLLAPOT 5-8

ÉPÜLETEK 9

GYALOGOS, KERÉKPÁROS ÉS VÍZI KÖZLEKEDÉS 10

GÉPJÁRMŰ FORGALOM 11

TÉRSZERVEZÉS ÉS FUNKCIONÁLIS TAGOLÁS 12

ZÖLDFELÜLET ÉS NÖVÉNYÁLLOMÁNY ÉRTÉKELÉS 13-14

ONLINE KÉRDŐÍV ÖSSZEGZÉSE 15-16

3. JAVASLATI MUNKARÉSZ 17-48

VÍZIÓ 19-20

KAPCSOLATOK 21-22

TÁJKARAKTER 23-24

FUNKCIÓK 25-26

TERVEZETT ÁLLAPOT BEMUTATÁSA 27-42

NÖVÉNYALKALMAZÁS 43-44

BERENDEZÉSI TÁRGYAK ÉS ANYAGHASZNÁLAT 45-48

4. INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK 49-90

5. MELLÉKLETEK 91-112

5.1 SWOT ANALÍZIS 93-98

5.2 TÉRKÉP- ÉS FOTÓGYŰJTEMÉNY 99-112

BEVEZETÉS

Tervezési feladat

Tervezési feladatunk a Széchenyi István Egyetem Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Karának Mosonmagyaróváron otthont adó Óvári vár környezetének komplex fejlesztése, funkcióbővítéssel és zöldfelületi rendszerének megújításával.

Az Óvári vár és környezete a Széchenyi István Egyetem és a város kiemelkedő történeti és kulturális értéke. A főhercegi uradalom által Európában elsőként, 1818-ban megalapított agrár felsőoktatási intézményének jogutódja a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar.
Az Egyetem a rendelkezésre álló források függvényében folyamatos fejlesztéseket eszközöl a területen, azonban idáig nem készült a teljes, közel 6 ha-os területet vizsgáló terv. A terület adottságai, értékei és fejlesztési potenciálja szükségessé teszik egy átfogó programterv megalkotását, melynek első lépéseként egy tájépítészeti vázlatterv készül. Az Egyetem számára a jövőkép megalkotásának célja egy hosszabb távú terv létrehozása, mely lehetővé teszi a terület ütemezett, egységes szellemiségben történő fejlesztését.

A vázlattervet megelőző koncepcióterv készítésének elsődleges célja a terület fejlesztési potenciáljának feltárása volt. Egyúttal szándékunk szerint a tervünk alkalmas arra is, hogy bemutasson egy víziót arról, hogy középtávon milyennek képzeljük el a fejlesztési területet.

A koncepcióterv készítése során számos szempont alapján vizsgáltuk és értékeltük a terület adottságait, amit jelen tervezési fázisban továbbfejlesztve szöveges formában egy SWOT analízisben is összefoglaltunk (5.1. Melléklet). Az analízis eredményeként megfogalmazott javaslatokat és célokat a tervezési programban foglaltuk össze. A tervezett állapot bemutatására inspirációs példák alapján összeállítottunk egy gyűjteményt és egy funkciósémát a tervezési program elemeinek helyszínrajzi elhelyezkedésének bemutatására.

A továbbtervezés következő lépéseként a vázlatterv-készítési szakasz legfontosabb feladata az alapadatok és a megbízói preferenciák részletes megismerése és azok beépítése a tervbe, egy párbeszéden alapuló tervezési folyamaton végighaladva, folyamatos iteráció mentén megfogalmazni a létesítmény tájépítészeti kialakításának jövőjét.

Tekintettel a Vár épületének aktuális felújítására jelen vázlatterv keretében a Vár nyugati és északi oldalán lévő területsávot külön akcióterületként definiáljuk, melynek rendezése során egy Vár körüli sétányt alakítunk ki, melyre részletes kiviteli tervet dolgozunk ki.

A tervezés során törekszünk a használók bevonására a terület értékelésébe, valamint a tervezési folyamatba. A városlakók, az egyetem dolgozói és hallgatói online kérdőív kitöltésével segítették a jelenlegi állapot és a használói igények felmérését.

2

ANALÍZIS

Jelenlegi állapot 5-8
Épületek 9
Gyalogos, kerékpáros és vízi közlekedés 10
Gépjármű forgalom 11
Térszervezés és funkcionális tagolás 12
Zöldfelület- és növényállomány értékelés 13-14
Online kérdőív összegzése 15-16

ANALÍZIS

Jelenlegi állapot

TERVEZÉSI TERÜLET

A tervezési terület határai északról a Vár-tó étterem mögött húzódó lakóházas övezet, keletről a Lajta, dél-kelet és dél-nyugat irányból a Cserháti Sándor utca, nyugatról pedig a Várköz és a Pozsonyi út. A tervezéssel érintett telkek a következők: Hrsz 305, 307, 308/2, 310, 311/1, 312/1, 312/2, 313/2, 313/10, 314/2, 315.

A park, mint tervezési terület központi épülete a Vár. A területen található továbbá az Új Akadémia épülete, a Kapuépítmény, Várkapitány épület és a Vár-tó étterem. A Vár épülete körüli terepalakulatok nagy kiterjedésű pincerendszert rejtenek. A teljes tervezési terület 59.420 m2, melyből tervezéssel érintett terület cca. 49.600 m2. A tervezéssel érintett terület nagysága a teljes tervezési területből levont épületállomány és Vár-tó (cca. 5.000 m2) területének különbségéből adódik.

ÖRÖKSÉGVÉDELEM

A tervezéssel érintett telkek közül műemléki jelentőségű védett területek és régészeti lelőhelyek az alábbi telkek: Hrsz 305, 307, 308/2, 310, 311/1, 312/1, 312/2, 313/2, 313/10, 314/2, 315.

Műemléki terület a HRSZ 311/1 telek (kápolna) és 313/10 telek, mely maga a Vár épülete.

A park műemléki szempontból önállóan nem védett terület.

Az illetékes műemléki hatóság a Miniszterelnökség Örökségvédelmi Hatósági Főosztály Nyilvántartási Osztálya.

Lomblevelű, meglévő fa

Lomblevelű, meglévő, értékes fa

Örökzöld, meglévő fa

Örökzöld, meglévő, értékes fa

Meglévő cserjecsoport

Meglévő erdő

Meglévő gyepfelület

Meglévő vízfelület

Meglévő aszfalt/beton burkolat

Meglévő szórt burkolat

Meglévő terméskő burkolat

Meglévő térkő burkolat

Meglévő gyephézagos burkolat

Meglévő faburkolat

Tervezési terület határa

M 1 : 2000

ANALÍZIS

Jelenlegi állapot

VIZSGÁLATI MUNKARÉSZEK – ANALÍZIS

A tervezési terület megismerése az épületállomány, a közlekedés (gyalogos, kerékpáros, vízi és gépjármű), a térszervezés és funkcionális tagolás, valamint a zöldfelület- és növényállapot vizsgálatával, személyes felmérések során történt.
A feltárt értékeket és problémákat a SWOT analízis foglalja össze.
A terület használói kérdőív kitöltésével értékelhették a feltárt problémákat és konfliktusokat, igényeiket használói javaslatok formájában fogalmazhatták meg.

HÁLÓZAT-ELEMZÉS

A tervezési terület településszöveten belüli elhelyezkedése miatt kiváló pozícióban van: a szintén történeti jelentőségű belváros és a település zöldfelületi rendszerében fontos szerepet betöltő Wittmann Antal Park közé ékelődik. Közvetlen kapcsolata van a Lajtával és a Malom-ági Lajtával.

A park jelenleg három fő irányból közelíthető meg: északnyugati városrészekből a Pozsonyi út felől (gyalogos + kerékpáros + gépjármű), délnyugatról a belváros felől az Ötnyílású hídon keresztül (csak gyalogosan), valamint dél-délnyugat irányból a Cserháti Sándor utca felől (gyalogos + kerékpáros + gépjármű). Jelenleg a Wittmann Antal Parkkal való közvetlen gyalogos- és kerékpáros összeköttetés hiányzik, csupán vizuális kapcsolat van a két terület között. A Lajta főágán hiányzik a kikötési lehetőség a tervezési területen belül.

BELSŐ KÖZLEKEDÉS

A belső közlekedésről elmondható, hogy a területen belül számos konfliktust okoz a Vár épülete előtti gépjármű-áthajtás, valamint a parkolási rendszer jelenlegi működése. A Cserháti Sándor utca felőli bejáratnál sorompóval történik a behajtó gépjárművek szűrése, azonban a Pozsonyi út felől korlátozás nélkül be lehet hajtani a parkba.
Az úthálózat hierarchiája nem következetes. A terület egyes részei nem, illetve nem jól feltártak, hiányoznak gyalogos kapcsolatok a területegységek között. Az egykori sétaútvonalak nagy része mára teljesen eltűnt.

A környező közterületekhez való kapcsolódás több helyen megoldatlan, hiányos.

FUNKCIÓK ÉS TÉRSZERVEZÉS

A parkról általánosságban elmondható, hogy jelenleg erősen alulhasznosított, kihasználatlan. Ugyanakkor a terület kedvező adottságai miatt számos új, a parkot élettel megtöltő funkció elhelyezésére alkalmas.

A terület legfőbb hiányossága, hogy jelenleg nincs egy olyan, városias tér a parkon belül, a főbb megközelítési irányok metszetében, mely a megérkezés, a találkozás és a parkon belüli szabadidő eltöltés kiindulási helye lehetne. A Várpince dombja és a Várkapitány épület körülöleli a Várat, mely által egy jól körül határolt terület, egyedi térélmény jön létre.

Az Új Akadémia épülete előtt található a pár éve megújított Dísztér. A Szigetköz Kutatási Központ teraszai kihasználatlanok.

A Várárok nyitott területe jelenleg is helyet ad különböző rendezvényeknek, mint ahogy a Várpince dombja és a Lajta közti gyepes felület is. A Vár-tó partján lévő Büfé és étterem vonzza a látogatókat, mint ahogy a stégek is ösztönzik a területhasználatot. A Lajta-partról számos, rekreációt segítő funkció hiányzik.

A tervezési területen számos fejlesztés van folyamatban: megújul a Vár-tó étterem, szabadtéri színpad készül a Várárok területén a Pozsonyi út felőli részen, valamint az Agrinatur projekt keretében ökológiai tanösvény, bemutatóhelyek, fűszerkert és öko-játszótér jön létre.

TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEK

A műemlékileg védett és műemléki jelentőségű védett terület számos történeti és kulturális értéket hordoz. Az Óvári vár és környezete, valamint a Széchenyi István Egyetem a város kiemelkedő

történeti és kulturális értéke. A főhercegi uradalom által Európában elsőként, 1818-ban megalapított agrár felsőoktatási intézményének jogutódja a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar révén több, mint 200 éve jelen van a területen. A Várban helyet kapott Látogatóközpont bemutatja a hely történeti és kulturális örökségét.

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

A park kedvező adottsága a jelenleg is meglévő, változatos élőhelyek, meglévő, értékes növényállomány. Ezek közül külön kiemelendő a nagy kiterjedésű, kondicionáló vízfelületek: a Vár-tó és a Lajta, mint élőhely és ökológiai folyosó. A nagy kiterjedésű, összefüggő zöldfelületek értékes elemei a tervezési területnek.

DIVERZITÁS, NÖVÉNYÁLLOMÁNY

A meglévő vizes élőhelyek növelik a terület biológiai sokféleségét, hiszen változatos élőhelyeket biztosítanak. A park fontos értéke a viszonylag diverz faállomány, melynek jelentős részét magas termetű, nagy lombkoronát növesztő, koros, dendrológiailag értékes fák teszik ki. Ugyanakkor számos helyen érezhető a fenntartás hiánya, mely nem csupán a faegyedek állapotáról olvasható le, hanem a kezeletlen, zömében gyomfák magoncairól felnőtt, kissé erdősült, benőtt területekről.
A cserje- és évelőszint erősen hiányos, ezért csak kétszintes (fa- és gyepszint) növényállományról beszélhetünk. A gyepfelület néhány kivételtől eltekintve extenzív fenntartású, számos helyen áttaposás, kiégés jelei mutatkoznak.

KÖRNYEZETTERHELÉS, FENNTARTHATÓSÁG

A tervezési terület elhelyezkedésénél fogva alacsony környezetterhelésnek van kitéve az északi és keleti határterületei felől, ugyanakkor a Pozsonyi út és a Cserháti Sándor utca felől nagyobb autós forgalomnak, ezáltal nagyobb környezetterhelésnek (zaj, por, károsanyag) van kitéve.
Vízgazdálkodás és vízelvezetés szempontjából előnyös a nagy zöldfelületi borítottság és a területen lévő nagyméretű, természetes befogadók: a Lajta és a Vár-tó. A Várárok ideiglenes befogadóként alkalmas a hirtelen lezúduló csapadékvizek felfogására. Ugyanakkor a nagykiterjedésű, jelenleg csupán gyeppel fedett rézsűk gyorsítják a lefolyást, és elősegítik a talaj lemosódását – melynek jelei megfigyelhetők a Várárok területén és a Várpince dombjának lábánál.

INFRASTRUKTÚRA

A gépjárműforgalom jelenlegi behajtási rendszere a park számos pontján tetten érhető területhasználati konfliktust okoz. A jelenlegi úthálózat nem biztosítja egyes területrészek feltárását, jellemző, hogy a burkolt felületek anyaghasználata nem konzekvens és rossz állapotúak.

A kültéri tájékoztató és irányítórendszer hiányos és elavult, nincs WiFi-rendszer.
Nem található a tervezési területen egységes általános tér- és díszvilágítási rendszer. A világítótestek száma nem elégséges, számos nem jól megvilágított rész van a parkban. A meglévő világítótestek korszerűtlenek, elavultak.

A parkból hiányoznak a berendezési tárgyak, mind ülőbútorok, mind hulladékgyűjtők, mind kerékpártárolók tekintetében, ezért egységes arculati kialakításról sem beszélhetünk.

A park hatékony fenntartásához elengedhetetlenül szükséges öntözőrendszer nincs kiépítve. A jelenlegi zöldhulladékudvar területe elhanyagolt, funkcionális és vizuális konfliktust okoz, nincs kellően körül határolva és eltakarva a park más egységeitől.

M 1 : 2000

ANALÍZIS

Épületek

Meglévő középület

Meglévő lakóépület

Műemlék épület

Műemléki jelentőségű terület

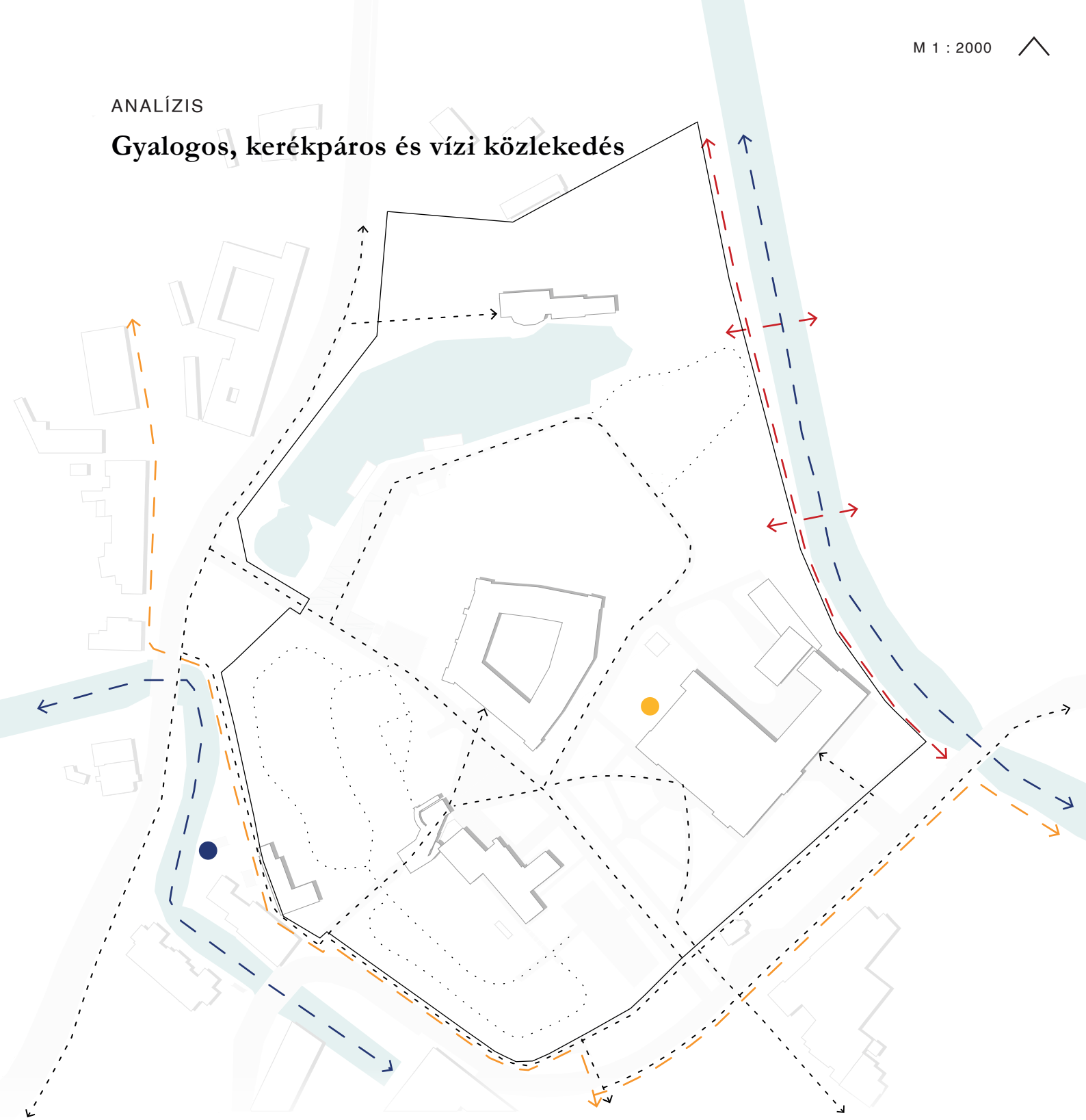
Régészeti terület határa

A terület beépítettsége alacsony

A tervezési terület teljes egészében műemléki jelentőségű terület

ANALÍZIS

Gyalogos, kerékpáros és vízi közlekedés

Kerékpáros közlekedés

Vízi közlekedés

Gyalogos forgalom főbb irányai

Megszűnt sétaútvonalak

Meglévő csónakkikötő

Meglévő kerékpártároló

Hiányzó kapcsolat

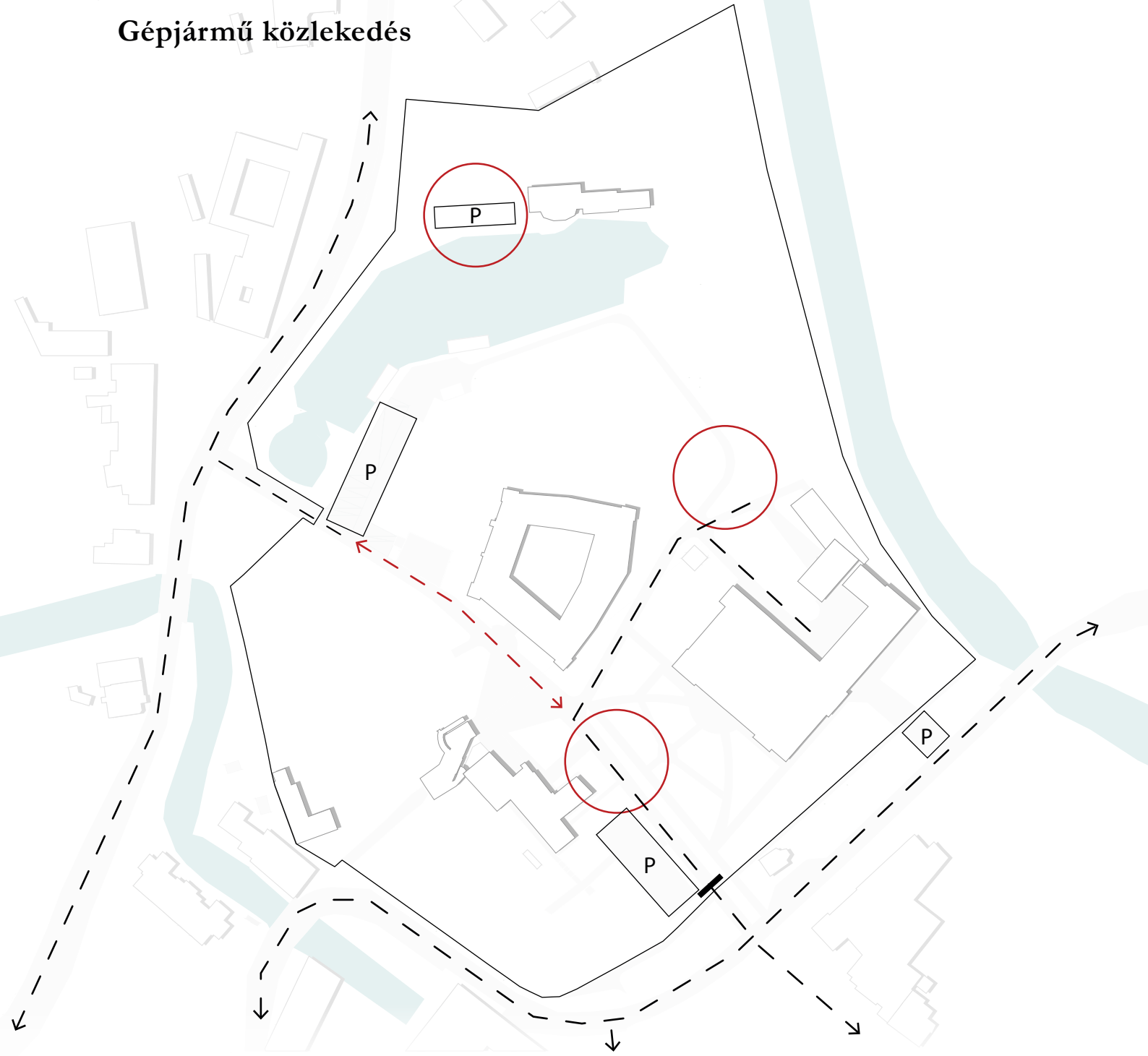
A Lajta menti, valamint a Wittmann Antal parkkal összekötő gyalogos és kerékpáros kapcsolat hiányzik

A terület egyes részei nem feltártak, az egykori sétaútvonalak nagy része mára eltűnt

A tervezési területen belül a Lajta főágán hiányzik a kikötési lehetőség

ANALÍZIS

Gépjármű közlekedés

Gépjármű közlekedés

Forgalomszűrés

P Parkoló

Rendezetlen parkolás

Gépjármű áthajtás

A terület a Pozsonyi út és a Cserháti Sándor utca felől gépjárművel is megközelíthető

A Cserháti Sándor utca felőli bejáratnál sorompóval történik a behajtó járművek szűrése

A területen belül több helyen jelent problémát a parkolás: a gesztenyefasor mentén, a Kutatóközpont előtti területen, valamint a Vár-tó melletti étteremnél

A vár előtti területen gyakori az áthajtás

ANALÍZIS

Térszervezés és funkcionális tagolás

Jelentős térfal - épület

Jelentős térfal - terep

Jelentős térfal - növényzet

Folyamatban lévő fejlesztés

A Várpince dombja és a Várkapitány épülete körülöleli a Várat, ahol ezáltal egyedi térélmény jön létre

A Lajtát cserjés, erdős területek vágják el a vár területétől

A rézsűk által határolt várárok nyitott területe gyakran szolgál rendezvények helyszínéül

A Vár-tónál lévő stégek és a kitelepült büfé ösztönzi a területhasználatot

Folyamatban lévő fejlesztések: Szabadtéri színpad, Vár-tó étterem fejlesztése, Agrinatur projekt

ANALÍZIS

Zöldfelület és növényállomány értékelés

A tervezési terület faállományának jelentős részét magas termetű, nagy lombkoronát növesztő, koros, dendrológiailag értékes fák teszik ki. A területen számos értékes fasor, facsoport, és faegyed található (pl.: gesztenye fasorok, mocsárciprusok). A cserje- és évelőállomány diverzitása alacsony. A Lajta és a Vár-tó, mint élőhelyek növelik a terület ökológiai értékét.

1 Értékes kettős vadgesztenye fasor

2 Dísztér - évelőágyás

3 Várárok

4 Magasfüves rézsű

5 Értékes nyárfa fasor

6 Vár-tó

7 Értékes mocsárciprus állomány

8 Gyümölcsös

9 Lajta part

10 Várpince dombja

11 Lajta

Lomblevelű, meglévő fa

Lomblevelű, meglévő, értékes fa

Örökzöld, meglévő fa

Örökzöld, meglévő, értékes fa

Meglévő cserjecsoport

Magasfüves terület

Évelőágy

Gyepfelület

Vízfelület

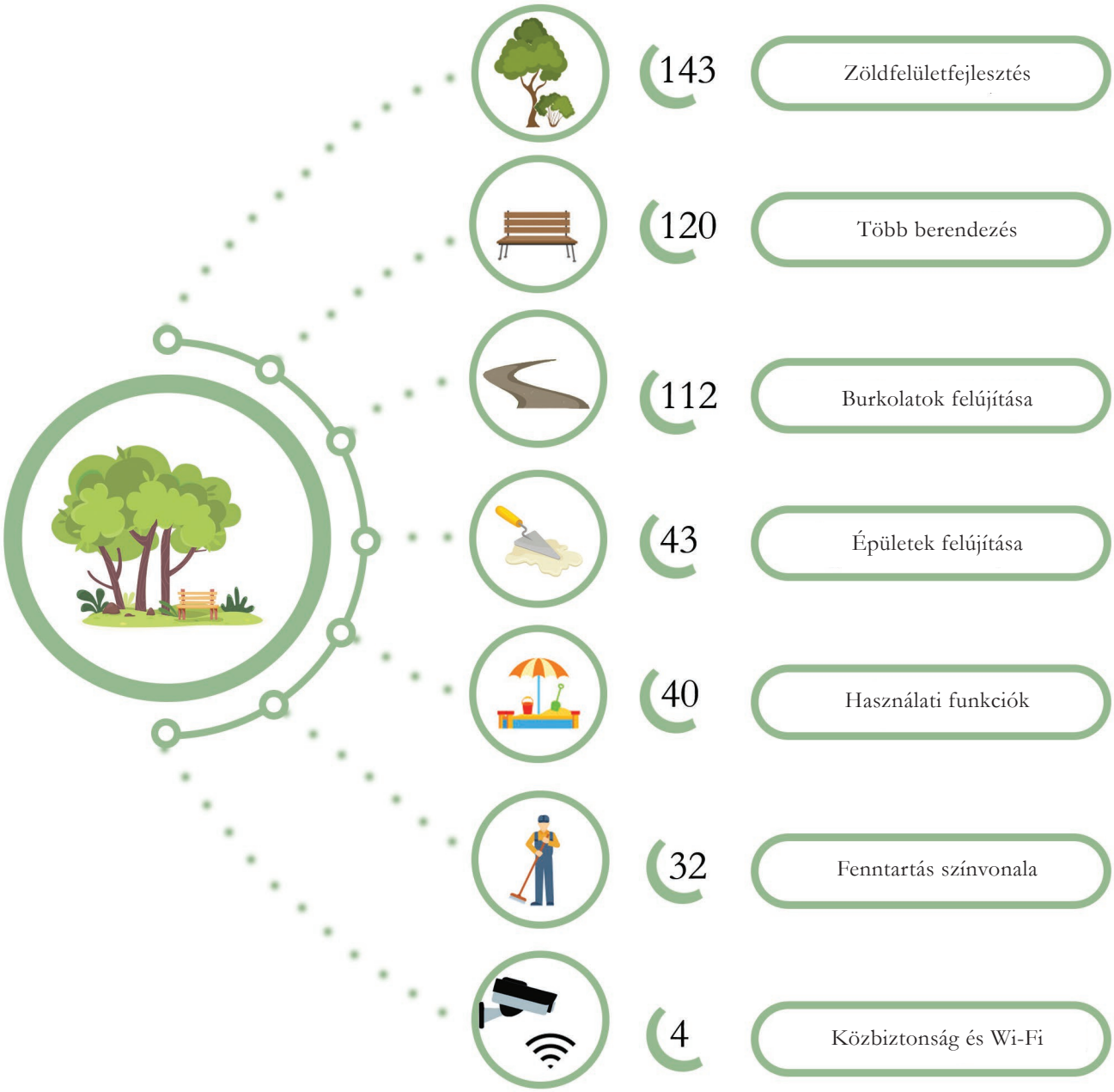
Meglévő erdő

M 1 : 2000

Online kérdőív összegzése - Feltárt problémák és konfliktusok

Online kérdőív összegzése - Használói javaslatok

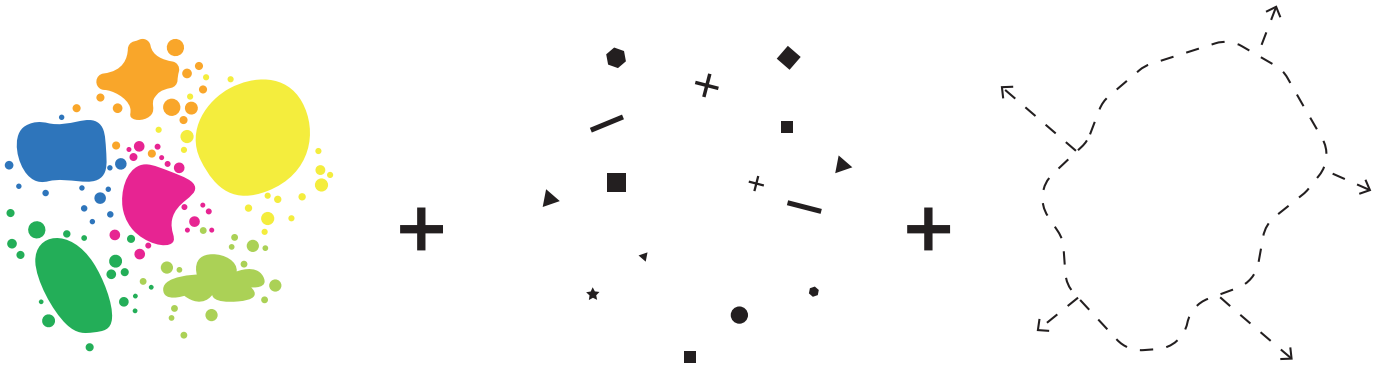

3

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Vízió 19-20
Kapcsolatok 21-22
Tájkarakter 23-24
Funkciók 25-26
Tervezett állapot bemutatása 27-42
Növényalkalmazás 43-44
Berendezési tárgyak, anyaghasználat 45-48

Vízió

VÁLTOZATOS TÁJÉLMÉNY

A park számos tájkarakter megtestesítője lehet. A változatos tájélmény a használók számára biztosítja a folytonos felfedezés lehetőségét, új élmények szerzését, eltérő élőhelyek megismerését. A minél nagyobb fajgazdagság, azaz a biodiverzitás biztosításának is kulcsa.

ÚJ FUNKCIÓK

A park mindenki számára programokat és különböző használati módokat biztosító új funkciókkal bővül, figyelembe véve a használók igényeit és a hely adottságait, azaz a genius locit.

KAPCSOLATOK

A park az új funkciók révén aktívan kapcsolódik és beépül a városszövetbe, annak forgatagába. A találkozások színtere, a város szíve.

A MEGÚJULT PARK

Víziónk egy európai színvonalú, országosan jelentős létesítmény kialakítása, mely nem csak funkciójában az oktatás és az innováció szimbóluma: ez a gondolatiság az egyetem és környezetének egységében is megjelenik. A Vár parkjának megújításával a terület az egyetemi és a városi polgárok számára is vonzóbb célponttá válik, tovább növelve az Egyetem város életében betöltött szerepét és rangját.

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Kapcsolatok

PARK - VÁROS
KAPCSOLATOK

VÁR KÖRÜLI GYŰRŰ

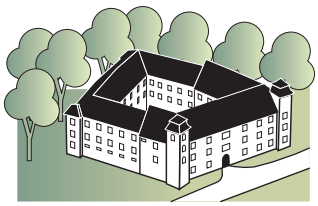

PARKFELTÁRÓ
ÚTHÁLÓZAT

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Tájkarakter

DNS

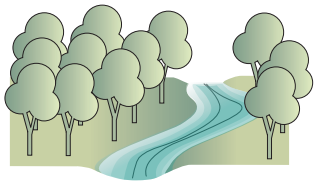
VÁR

A történeti és kulturális értékek megtestesítője és szimbóluma.

EGYETEM

Az agrártudományok fellegvára, az oktatás és az innováció jelképe.

LAJTA

A folyó az érintetlen természetet hozza el.

ÚJ TÁJKARAKTER

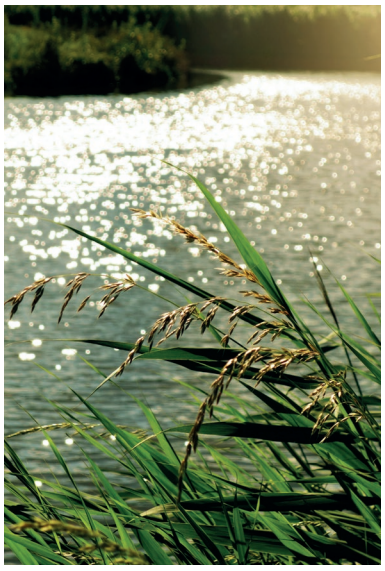
TÁJKÉPI KERT

KULTÚRTÁJ

TERMÉSZETKÖZELI TÁJ

TÁJKÉPI KERT

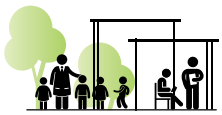
KULTÚRTÁJ

TERMÉSZETKÖZELI TÁJ

Funkciók

Oktatás

Egyetemi élet

Multifunkcionális közösségi terek

Kültéri tanulóhely

Ismeretterjesztés

Kültéri kiállítótér

Tankert, ökológiai útvonalak

Élőhely megfigyelés

Turizmus, vendéglátás, rendezvények

Fogadótér

Szabadtéri színpad és nézőtér

Vendéglátó terasz

Gyümölcsöskert mint rendezvény-helyszín

Lajta parti csónakkikötő

Menedékhelyek ‘shelter’

Városi rekreáció

Sétaútvonalak

Kerékpáros útvonalak

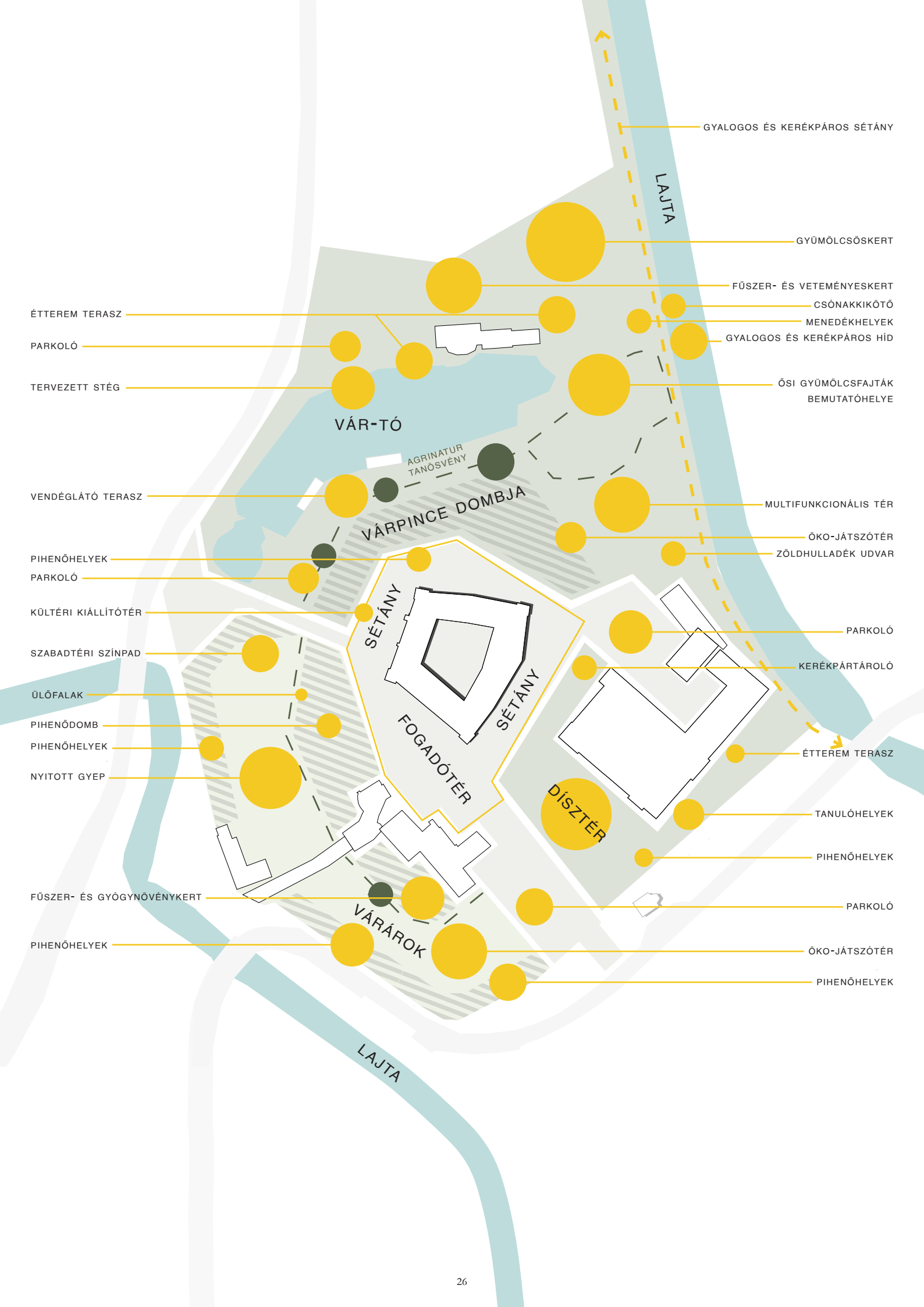
Pihenőhelyek

Játszóelemek

Sportolási lehetőségek

GYALOGOS ÉS KERÉKPÁROS SÉTÁNY
LAJTA
GYÜMÖLCSÖSKERT
FŰSZER- ÉS VETEMÉNYESKERT
CSÓNAKKIKÖTŐ
MENEDÉKHELYEK
GYALOGOS ÉS KERÉKPÁROS HÍD
ŐSI GYÜMÖLCSFAJTÁK BEMUTATÓHELYE
ÉTTEREM TERASZ
PARKOLÓ
TERVEZETT STÉG
VÁR-TÓ
AGRINATUR TANÖSVÉNY
VÁRPINCE DOMBJA
VENDÉGLÁTÓ TERASZ
MULTIFUNKCIONÁLIS TÉR
ÖKO-JÁTSZÓTÉR
ZÖLDHULLADÉK UDVAR
PIHENŐHELYEK
PARKOLÓ
KÜLTÉRI KIÁLLÍTÓTÉR
SÉTÁNY
SÉTÁNY
FOGADÓTÉR
PARKOLÓ
SZABADTÉRI SZÍNPAD
KERÉKPÁRTÁROLÓ
ÜLŐFALAK
PIHENŐDOMB
PIHENŐHELYEK
NYITOTT GYEP
ÉTTEREM TERASZ
DÍSZTÉR
TANULÓHELYEK
PIHENŐHELYEK
FŰSZER- ÉS GYÓGYNÖVÉNYKERT
PARKOLÓ
PIHENŐHELYEK
VÁRÁROK
ÖKO-JÁTSZÓTÉR
PIHENŐHELYEK
LAJTA

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Tervezett állapot

Tervezési program

HÁLÓZATFEJLESZTÉS

- Pozsonyi utat és a Cserháti Sándor utcát összekötő, feltáró gerincút fejlesztése, a belső forgalmi rendszer felülvizsgálatával
- városközponttal való kapcsolat erősítése az Ötnyílású híd és kapcsolódó bevezető sáv burkolatának felújításával, illetve a Vár előtti területrész Fogadótérként való kialakításával
- új gyalogos- és kerékpáros híd a Lajtán
- gyalogos és kerékpáros útvonalak kialakítása a Lajta partján

BELSŐ KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

- úthálózat hierarchiájának, a gépjármű-, a vegyes- és a gyalogosforgalmú közlekedési rendszer következetes kialakítása
- parkolási rendszer racionalizálása
- Vár épületét körülvevő gyűrű létrehozása, mely a Vár-körüli sétányból és Fogadótérből áll
- parkfeltáró úthálózat fejlesztése, új kapcsolatok kialakítása – gyalogos sétányok
- Vár-tó körüli stégrendszer kiépítése

FUNKCIÓBŐVÍTÉS

- **Fogadótér:** városi tér, találkozási- és kiindulási hely
- **Vár-körüli sétány:** pihenőtér, kültéri kiállítások, múzeumpedagógiai foglalkozások és egyéb rendezvények lebonyolítása
- **Dísztér:** Új Akadémia előtti reprezentatív területrész fejlesztése
- **Várárok:** feltáró sétány pihenőterekkel és ülőfalakkal, Szabadtéri színpad, öko-játszótér, ökológiai tanösvény és állomásai, fűszer- és gyógynövénykert
- **Vár-tó:** Ökológiai tanösvény, stégrendszer a tó körüljárhatóságának biztosításához, pihenőfelületek és rendezvényhelyszín kialakítása
- **Vár-tó étterem és környezete:** vendéglátó terasz, parkoló, fűszer- és veteményeskert, meglévő gyümölcsöskert fejlesztése
- **Ősi gyümölcsfajták bemutatóhelye:** ökológiai tanösvény megállóhelye, tankert
- **Nagyrét:** multifunkcionális tér, pihenő- és napozórét, rendezvényhelyszín, öko-játszótér, piknikező- és tűzrakóhely
- **Szigetköz Kutatási Központ terasza:** egyetemisták találkozó- és tanulóhelye
- **Lajta-part:** gyalogos sétány és kétirányú kerékpárút, ülőfalakkal tagolt pihenőterek, csónakkitötő, „shelter” – egyedi fedett pihenőterek

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE ÉS BEMUTATÁSA

- meglévő, változatos élőhelyek, meglévő, értékes növényállomány megóvása
- élőhelyteremtés és diverzitás-növelése
- Agrinatur projekt elemeinek integrálása a tervbe
- ökológiai tanösvény: útvonal és bemutatóállomások kialakítása
- dendrológiailag értékes, gyűjteményes kertre jellemző fafajok telepítése

DIVERZITÁS NÖVELÉSE, NÖVÉNYÁLLOMÁNY MEGŐRZÉSE, FEJLESZTÉSE

- teljes zöldfelületi rendszer megújítása, a meglévő faállomány értékeinek megőrzésével
- faállomány fejlesztése: új fasorok létesítése, kiemelt minőségű, dendrológiailag értékes szoliter fák telepítése, nagyméretű park- és bokorfák ültetése, gyümölcsfák telepítése
- új cserje- és évelőfelületek kialakítása: térhatároló és talajtakaró cserjeállomány, intenzív évelőkiültetés, vadvirágos rétek
- gyepfelületek megújítása, intenzív gyepfelületek létesítése
- csatlakozó közterületek zöldfelületeinek fejlesztése

INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

- szabályozott, kétlépcsős gépjármű forgalmi beléptető rendszer kialakítása Pozsonyi utat és a Cserháti Sándor utcát összekötő, feltáró gerincúthoz kapcsolódóan
- kültéri infokommunikációs, tájékoztató-rendszer kialakítása
- WiFi rendszer kialakítása
- tér- és díszvilágítási rendszer kialakítása
- öntözőrendszer és automata öntözőrendszer kialakítása
- funkciókhoz és genius locihoz illeszkedő, egységes arculatú berendezési tárgyak alkalmazása
- kerékpártároló rendszer kialakítása
- zöldhulladék udvar rendezése és fejlesztése, park fenntartásához szükséges kapacitások kialakítása

Tervezett állapot

HÁLÓZATFEJLESZTÉS

A tervezési program egyik legfontosabb eleme **a város, az egyetem és a park kapcsolatának erősítése**. A város felé két fő iránnyal kapcsolódik a park: a **Pozsonyi utat és a Cserháti Sándor utcát összekötő feltáróúttal**, valamint a **Vár épületétől a városközpont felé vezető Ötnyílású híddal**. A terv részeként ezek a kapcsolatok megújulnak, szükség szerint a csatlakozó közterületi részek fejlesztésével, fogadóterek kialakításával együtt.

A két tengely metszetében, a Vár épületének főhomloktata előtti területrész rendezésével alakul ki a **Fogadótér**. Városi térként való megfogalmazásával valódi központjává válik a parknak, mely méltó érkezési és találkozási pontot jelent a park látogatóinak.

A Vár és környezetének zöldfelületi rendszeréhez szervesen kapcsolódó Lajta túlsó oldalán fekvő **Wittmann Antal Parkkal a kapcsolatot az új gyalogos- és kerékpáros híd** teremti meg. A Lajta partján végigfutó kétirányú **kerékpárút és gyalogos sétány** a városrészekkel való északi és keleti összeköttetést biztosítja.

BELSŐ KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE

A park közlekedési- és úthálózatának hierarchiája háromszintű:
- park és a város közti kapcsolatot megteremtő utakból, sétányokból (gépjármű- és vegyesforgalmú utak),
- Vár épületét körülvevő gyűrűből (vegyes- és gyalogosforgalmú utak),
- valamint a parkfeltáró úthálózatból (gyalogosforgalmú utak).

A park és a történeti környezet megóvása szempontjából kiemelten fontos egy csillapított, a jelenleginél szigorúbban **szabályozott, kétlépcsős gépjármű forgalmi beléptető rendszer** kialakítása.
A Pozsonyi utat és a Cserháti Sándor utcát összekötő tengely gépjármű fogalom szempontjából szakaszolt: a kijelölt parkolókig **célforgalom** hajthat be (egyetemi dolgozók, hallgatók, egyetem vendégei), míg a **Vár épület előtti területre időszakosan engedélyezett a behajtás** (rendezvényeket kiszolgáló forgalom, árufeltöltés és -szállítás, tűzoltó felvonulás céljából).

A **Vár épületét gyűrű-szerűen öleli körbe a tervezett sétány és az épület főhomlokzata előtti Fogadótér**, mely a történeti épületet minden oldalról feltárja. A sétány részeként a Vár és a Várpince dombja közötti sávban kerül kialakításra a **Vár-körüli sétány**.

A **parkfeltáró úthálózat** átszövi a parkot, elvezetve az ide látogatót a különböző funkciójú területekhez és objektumokhoz. A **Várárkot és a Nagyrétet**, vízáteresztő, stabilizált szórt burkolatú **gyalogos sétányok** tárják fel, míg a **Vár-tó körüli stégrendszer** faburkolaton járható be.

FUNKCIÓBŐVÍTÉS

Fogadótér az ide látogatók találkozási- és kiindulási helye. A terméskő burkolatú, reprezentatív téren raszterben elhelyezett fák állnak, ami térszervezési szempontból segíti a területrész térként való megformálását, egyúttal biztosítva a tér használhatóságát a nyári időszakban is.

A **Vár-körüli sétány** pihenőfelületei a Várban működő intézménynek nyújt teret kültéri kiállítások, múzeumpedagógiai foglalkozások és egyéb rendezvények lebonyolításához.
A sétány Várpince felőli oldalán a rézsű alsó, felszín alatti beépítéstől mentes részének rendezése lehetőséget biztosít teraszos pihenőhelyek kialakítására, melyeket ülőfalak tagolnak. A sétány teresedései, pihenőhelyei alkalmasak a tervezett egyedi kiállítási pavilonok elhelyezésére, amelyek oldalfalain a kiállítási anyagok helyezhetőek el.

Az Új Akadémia épülete előtti tér jelenlegi funkcióját megőrizve **Dísztér**ként funkcionál, mely az újonnan elhelyezett ülőbútorok által az egyetemi polgárok találkozási helyévé válhat. A meglévő évelőágyások az épület tengelyére szimmetrikusan bővítésre kerülnek. A funkcionális fejlesztés és a zöldfelületi elemek fejlesztésével a területrész használati és reprezentatív értéke is növekszik.

A **Várárok** területét két nagy egységre tagolja az **Ötnyílású híd**: a Pozsonyi út felé eső területen kap helyet a Szabadtéri színpad, előtte nagy, rendezvények megtartására alkalmas gyepes felülettel.

A Várpince feletti rézsű lábánál fut végig a feltáró, vízáteresztő burkolatú **sétány**. A sétány mellett, a rézsűhöz kapcsolódva ülőfalakat találhatók – ezek a rendezvények során nézőtérként, egyéb esetekben pihenőpadokként funkcionálnak. A Várárkot körül ölelő rézsűkön **gazdag évelőkiültetés**, vadvirágos ágyások, rétek kerülnek kialakításra.

A Várárok Ötnyílású híd Cserháti Sándor utca és Várkapitány épület felé eső részén kap helyet a mintegy 400 m2 nagyságú **Öko-játszótér**. A játszótéren jellemző a természetes anyaghasználat, a minden korcsoportot kiszolgáló, változatos fa játszóeszközök alkalmazása.

Az Agrinatur projekthez kapcsolódóan itt találhatók az **Ökológiai tanösvény** egyes állomásai a rovarhotelekkel, madáretetőkkel, madárodúkkal, madármegfigyelő helyekkel és a játékos ismeretterjesztést szolgáló egyedi oktató eszközökkel. A tan- és bemutatókertként funkcionáló **Fűszer- és gyógynövénykert** a Várárok és a Várkapitány épület közötti támfalakkal és ülőfalakkal tagolt rézsűn helyezkedik el.

A **Vár-tó** meglévő stégjeit egy, a tavat észak-északnyugatról körülölelő stégrendszer egészíti ki. A faburkolatú feltáró útvonalon az **Ökológiai tanösvény** következő állomásaként közelről megismerhető a **természetközeli, tóparti vegetáció**. A pallórendszer kiszélesedő új, **ülőfalakkal tarkított stégjei** pihenőtérként funkcionálnak. A Vár-tó étteremhez közel eső terasz-stég vízikoncertek nézőtereként is szolgálhat a lelépcsőző kialakításnak köszönhetően.

A **Vár-tó étterem** körül nyitott- és zártkörű rendezvények akár egyidejű megtartására is alkalmas teraszrendszer jött létre. Az étterem tó felöli oldalán az asztalok közvetlen vízparti elhelyezkedésűek.
Az étterem vendégeit a Pozsonyi út felől **parkoló** szolgálja ki. Az étterem mögötti részen **Fűszer- és veteményeskert** kap helyet, melyből kikerülő javak az étterem konyháját láthatják el friss alapanyaggal. A **meglévő gyümölcsös** látogatók elől elzártan, kerítéssel elválasztva jelenik meg. Időszakos, tematikus események, fesztiválok kertében a kert megnyitható, és rendezvényhelyszínként funkcionálhat. A kert egyúttal a gyümölcstermesztés, egyetemi oktatás helyszíne.

Az Agrinatur projekthez kapcsolódóan, az agráregyetem funkciót és a kultúrtáj karaktert erősítve a zárt **Gyümölcsös** és a **Nagyrét** között egy nyitott, hazai fajtákat felvonultató, ligetes új gyümölcsöskert, az **Ősi gyümölcsfajták bemutatóhelye** kerül kialakításra. Az Ökológiai tanösvény egy újabb állomása is ez a rész, madármegfigyelőhelyekkel kiegészülve.

A **Nagyrét** egy multifunkcionális tér: pihenő- és napozórét, de méretéből adódóan alkalmas különböző rendezvények megtartására is. A Vár melletti pince domboldalához kapcsolódik a kisebb, 200 m2 alapterületű játszótér. A rét térszélein változatos, szalagszerű cserje- és évelőfelületek futnak végig. Itt található a **Piknikező- és tűzrakóhely**. A terület szorosan kapcsolódik a **Lajta-parti sétány**hoz, ligetes faállománya közül fel-fel sejlik a vízfelület és a túlparton lévő Wittmann Antal park látványa.

A rét egy növényzettel sűrűn körülölelt területrészén kap helyet a **Zöldhulladék udvar**, mely egyúttal helyet biztosít a park üzemeltetéséhez, fenntartásához szükséges eszközöknek és gépparknak is. A tervezett üzemeltetés-fejlesztéssel (jelenleginél nagyobb terület, szükséges- eszköz és géppark beszerzés) biztosítható válik a megújult park megnövekedett fenntartási igényének kielégítése.

A **Szigetköz Kutatási Központ** lépcsős teraszának felújításával, a zöldfelületek fejlesztésével kiegészítve az egyetemisták kedvelt találkozó- és tanulóhelyévé válhat.

A **Lajta-parton gyalogos sétány és kétirányú kerékpárút** fut végig. A part menti rézsűn helyenként ülőfalakkal tagolt pihenőterek jelennek meg. A Vár-parkot és a Wittman Antal parkot összekötő **gyalogos- és kerékpáros híd** északi oldalán található a **Csónakkitötő**, a vízi rekreáció állomása. A part mentén elvonulásra, megfigyelésre alkalmas úgynevezett „shelter”-ek, egyedi, fedett pihenőterek jelennek meg.

Tervezett állapot

TÖRTÉNETI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE, BEMUTATÁSA

A **történeti értékek** legfőbb megtestesítője maga a Vár épülete. A Várat körülölelő megújuló Vár-gyűrű: a **Vár-körüli sétány** és a **Fogadótér** tervezett kialakításával méltó környezetévé válik az épületnek. A tér a park központja, mely térszervezési megoldásaival, formai eszközeivel és anyaghasználatával figyelembe veszi a történeti értékeket, a **genius locit** és olyan **kültéri funkciókat** kínál, mely szorosan kapcsolódik a Várban működő intézmények által nyújtott **kiállításokhoz, programokhoz**.

A **kulturális érték**ekhez szorosan kapcsolódik az Egyetemen több, mint 200 éve működő a**grár felsőoktatási intézmény**, melynek a Mezőgazdaság- és Élelmiszertudományi Kar. A **park, mint az oktatás és innováció helyszíne** is megjelenik: a multifunkcionális tér az egyetemisták részére az egyéni- és csoportos tanulás lehetőségét biztosítja. Az **agrártudományokhoz kapcsolódóan agrártáj elemei**, mint a meglévő gyümölcsös, az új, Ősi gyümölcsfajták bemutatóhelye, a Fűszer- és gyógynövénykert, valamint a Fűszer- és veteményeskert a gazdálkodás gyakorlati oktatásának helyszínei.

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE ÉS BEMUTATÁSA

A természeti értékek megőrzése a **meglévő, változatos élőhelyek** (vízpart, ligetes állományok, gyepek, gyümölcsös) és az **értékes növényállomány megóvásával, gazdagításával** valósul meg. A zöldfelületi rendszer fejlesztése, a három szintes növényállomány kialakítása lehetőséget biztosít a **diverzitás növelésére**, egyúttal lehetőséget teremt **változatos és új élőhely-típusok** kialakítására is.

A természeti értékek megóvásán túl szükséges ezek bemutatása is. Az Egyetem az **Agrinatur projekt** keretében sikeresen pályázott ökológiai tanösvény kialakítására, öko-játszótér létrehozására. Az Agrinatur projekt elemei szervesen integrálódnak jelen tervbe, kiegészülve néhány új javaslattal, állomással.
Az **Ökológiai tanösvény felfedező útvonala és állomásai** bemutatják a park különböző élőhelyeit, társulásait. A tanösvény egyes állomásain az alábbi funkciók, kerti elemek találhatók: Ősi gyümölcsfák bemutatóhelye; Fűszer- és gyógynövénykert; rovarhotel; madáretetők, -itatók, -odúk; madármegfigyelőhelyek; vadvirágos ágyások és rétek; öko-játszótér; Vár-tó körüli természetközeli vízparti vegetáció; ligetes élőhely a Nagyrét körül; Lajta parti folyóparti vegetáció.

DIVERZITÁS NÖVELÉSE, NÖVÉNYÁLLOMÁNY MEGŐRZÉSE, FEJLESZTÉSE

A tervezési program egyik kiemelt célja az értékes **dendrológiai állomány, botanikai értékek** megőrzésére és fejlesztése. A terv a teljes zöldfelületi rendszer megújítását tartalmazza, háromszintes zöldfelületek kialakításával. A növényalkalmazás során az ökológiai szemléletnek megfelelően a hazai növényfajok priorizált alkalmazása szerepel. Emellett a létesítmény kulturális jelentőségére tekintettel, illetve a növényállomány botanikai értékének növelése érdekében a tervezett faállomány összeállításában számos dendrológiailag különleges, gyűjteményes kertekre jellemző fafaj is szerepel.

Számos új fasor kerül telepítésre – pl. Pozsonyi út és a Cserháti Sándor utca zöldsávjaiban, a Vár és az Új Akadémia épülete közötti út mentén, az Új Akadémia előtti parterekben, és a parkolók területén. A meglévő gesztenyefasor kiegészül, fajcserével történik annak megújítása. A belső területrészeken **kiemelt minőségű, dendrológiailag értékes szoliter fák** telepítése szükséges, **nagyméretű park- és bokorfák** ültetése javasolt a változatos növénytelepítés érdekében.

Intenzív telepítésű térhatároló és talajtakaró cserjeállomány létrehozásával többszintes növényállomány jön létre. Számos helyen gazdag **évelőkiültetés**, vadvirágos ágyások, rétek kerülnek kialakításra a diverzitás növelése érdekében.

A **meglévő gyepfelületek felújítása, továbbá új gyepfelületek létesítése** szükséges. Az intenzív és félintenzív fenntartású területeken vegyesen kerülnek megújításra és kialakításra a gyepfelületek.

KÖRNYEZETTERHELÉS CSÖKKENTÉSE, FENNTARTHATÓ KÖRNYEZETALAKÍTÁS

A parkot, használati konfliktust is jelentő környezetterhelés a parkkal határos közutak irányából éri. A csatlakozó területsávokban **védő fasorok- és cserjesávok** telepítésére a várossal való vizuális kapcsolat megőrzése mellett kerül sor, csökkentve a Cserháti Sándor utca és Pozsonyi út forgalma által okozott környezetterhelést.

A Vár-tóba érkező **csapadékvizek összegyűjtése** és késleltetett lefolyása a Lajta felé segíti a fenntartható csapadékvíz gazdálkodást. A Vár-tóval összefüggő fejlesztések részeként megvalósul az ülepítő-tó partvonalrendezése, valamint a bukó átépítése a két medertér között.

A Vár-domb oldalába és a **rézsűkre tervezett intenzív és félintenzív cserje- és évelőkiültetések** szintén lassítják a lezúduló csapadékvizek lefolyását, ezáltal csökkentve a lemosódást és a talajeróziót, segítve a rézsűk állékonyságának megőrzését.

A gyalogos forgalmú felületek **vízáteresztő**, lefolyást csökkentő stabilizált **burkolat**ot kapnak, ami szintén segíti a csapadékvizek helyben tartását.

A **természetes anyagok használata** egyes burkolattípusoknál (természetes kő, murva- és fenyőkéreg őrlemény burkolat) és az öko-játszóterek berendezései és az ülőbútorok esetében is preferált megoldás.

INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

A tervezett, komplett fejlesztésre kerülő úthálózat alapvető elemeinek, térszervezési elveinek leírását a Hálózatfejlesztés és a Belső közlekedés fejlesztése pontok tárgyalja. A hálózat funkcionális hierarchiáját lekövetik az egyes úttípusokon alkalmazásra kerülő burkolattípusok is.
A központi elhelyezkedésű területeken – parkba vezető főbb utak, sétányok; Vár körüli gyűrű; Fogadótér – szilárd, **gránit illetve térkő burkolat** kerül alkalmazásra. A parkot feltáró útvonalak **vízáteresztők, stabilizált kavics / murva vagy fa burkolatúak** a fenntarthatóság jegyében. A játszótereken ütéscsillapító **fenyőkéreg őrlemény burkolat** jelenik meg.

A park berendezési tárgyainak szortimentje egy egységes arculatot követve kerültek összeállításra. Meghatározóak a területen lévő terepalakulatok rendezése során kialakított teraszos kialakítású **ülőfalak**, melyek előregyártott finombeton támfalak. A **szabadon álló bútorok falamella ülőfelületűek** – támlás és támla nélküli verzióban. Forgalomterelő eszközök, hulladékgyűjtők, madár- és rovarbarát eszközök, tűzrakó, ivókutak, egyedi berendezési tárgyak teszik teljessé ki a park bútorozását.

A terv részeként megújulnak és kapacitásukban is fejlesztésre kerülnek a **kerékpártárolók**, melyek a park számos pontján megjelennek fedett, illetve szabad térállású kialakítással. A kerékpártárolás lehetősége mind az egyetemi polgárok, mind az ide látogatók ilyen célú igényének kiszolgálását célozza.

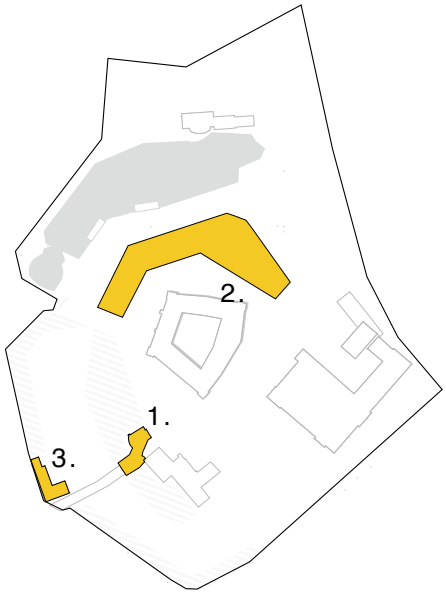
A parkban **kültéri információs rendszer** kiépítése segíti a tájékozódást. A későbbi tervezési fázisban kidolgozandó, grafikailag egységes infokommunikációs rendszer mellett a parkban **WiFi rendszer** is kiépítésre kerül.

A park világításának megújítása keretében a **térvilágítást** magas- és közepes fénypontmagasságú világítótestek adják. A magas (cca. 8 m) fénypontú világítótestek a gépjármű- és vegyes forgalmú utak mentén, míg a közepes (cca. 4 m) magasságú kandeláberek a gyalogos forgalmú utakat kísérően kerülnek telepítésre. A tervezett térvilágítást a park hangsúlyos pontjain alkalmazott esztétikai célú **díszvilágítás** egészít ki.

A zöldfelületek fejlesztésével párhuzamosan a park teljes területén kiépül az **öntözőhálózat**. A különböző karakterű zöldfelületek eltérő fenntartási igényének megfelelően a központi területrészen automata öntözőrendszer, míg a park egyéb területeinek esetében egy rejtett vízkonnektoros alaphálózat kialakítása segíti a zöldfelület-fenntartást.

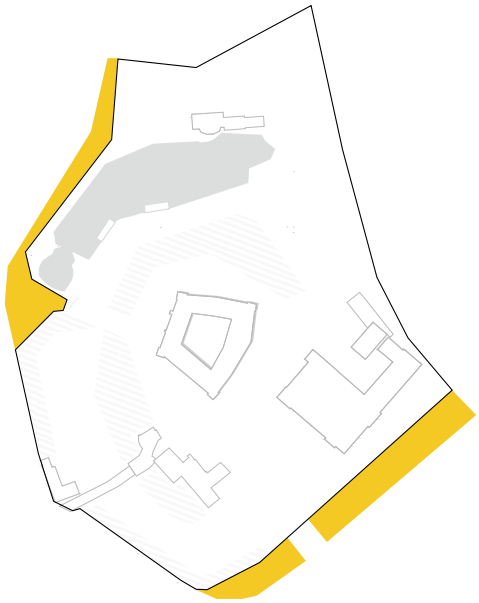
JAVASLATI MUNKARÉSZ

Egyéb fejlesztési elemek

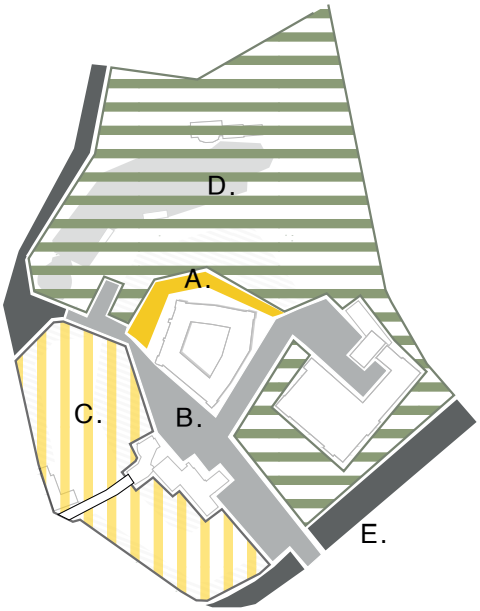
1. VÁRKAPUÉPÍTMÉNY REKONSTRUKCIÓJA
2. VÁR KÖRÜLI PINCERENDSZER REKONSTRUKCIÓJA
3. ÖTNYÍLÁSÚ HÍD MELLETTI LAKÓÉPÜLET FEJLESZTÉSE

Közterületi fejlesztések

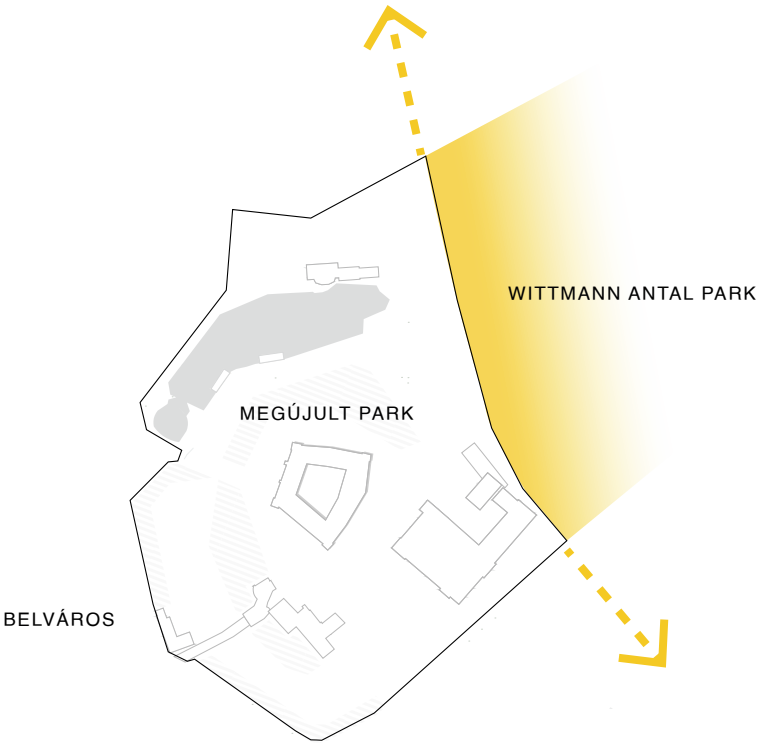
CSATLAKOZÓ KÖZTERÜLETEK ZÖLDFELÜLET FEJLESZTÉSE:
HÁROM SZINTES ZÖLDFELÜLET:
-FASOROK
-CSERJE- ÉS ÉVELŐFELÜLETEK
-GYEPFELÜLETEK

Ütemezési javaslat

A. VÁR KÖRÜLI SÉTÁNY
B. FŐTENGELY, FOGADÓTÉR, PARKOLÓK
C. VÁRÁROK
D. PARK
E. CSATLAKOZÓ KÖZTERÜLETEK

Kapcsolódó, távlati fejlesztések

LAJTA MENTI SÉTA- ÉS KERÉKPÁRÚT
WITTMANN ANTAL PARK FEJLESZTÉSE

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Látványterv - Vár körüli sétány

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Látványterv - Fogadótér

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Látványterv - Gyalogos- és kerékpáros híd

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Látványterv - Várárok

JAVASLATI MUNKARÉSZ

Növényalkalmazás

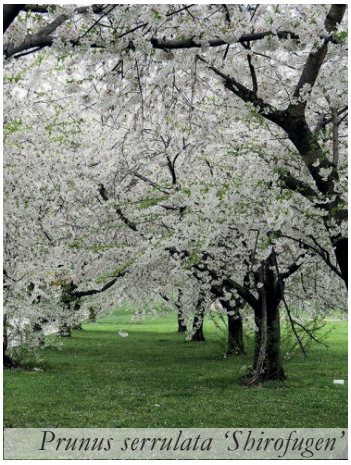
FÁK

Alnus x spaethii

Ginkgo biloba

Acer saccharinum

Prunus serrulata 'Royal Burgundy'

Prunus serrulata 'Shirofugen'

Taxodium distichum

Amelanchier lamarckii

Aesculus carnea

CSERJÉK

Prunus laurocerasus 'Otto Luyken'

Lavandula angustifolia

Berberis thunbergii 'Green Carpet'

Spiraea cinerea 'Grefsheim'

Buddleia davidii 'Nanho Blue'

Hydrangea macrophylla

Cotoneaster salicifolius

Cornus stolonifera 'Flaviramea'

Viburnum davidii

ÉVELŐK

Echinacea 'Mamma mia'

Achillea 'Hannelore Pahl'

Echinops ritro

Verbena bonariensis

Melica ciliata

Sedum telephium 'Purple Emperor'

Salvia nemorosa 'Mainacht'

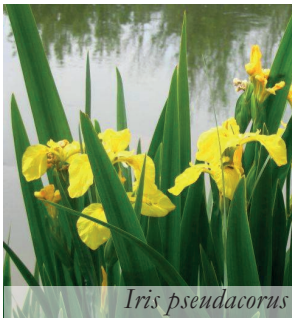
Papaver orientale 'Victoria Louise'

Allium giganteum

ÉVELŐK - VÍZPARTI VEGETÁCIÓ

Iris pseudacorus

Sagittaria latifolia

Imperata cylindrica

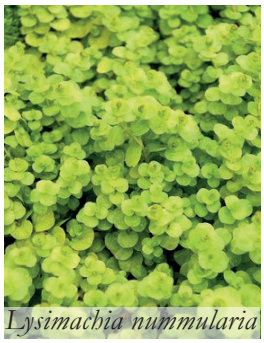
Miscanthus sinensis 'Hinjo'

Butomus umbellatus

Nymphaea sp.

Lysimachia nummularia

Lythrum salicaria

Typha minima

Berendezési tárgyak

MMCITÉ Woody pad

MMCITÉ Woody pad

MMCITÉ Woody pad

MMCITÉ Woody pad

MMCITÉ Nanuk hulladékgyűjtő

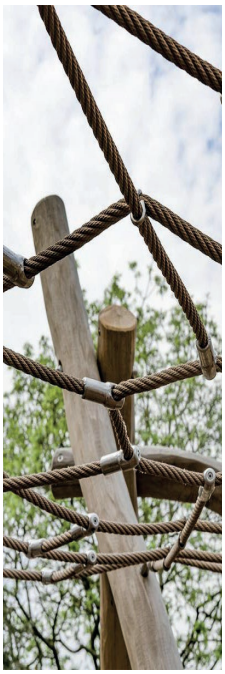

MMCITÉ Blocq piknik asztal

MMCITÉ Blocq piknik asztal

VPI Milli Slim ülőtámfal

VPI Milli Slim ülőtámfal

DUNCAN & GROVE játszószerek

Egyedi “menedékhely”

Rovarhotel

Madáretető

Egyedi tűzrakóhely

Információs tábla

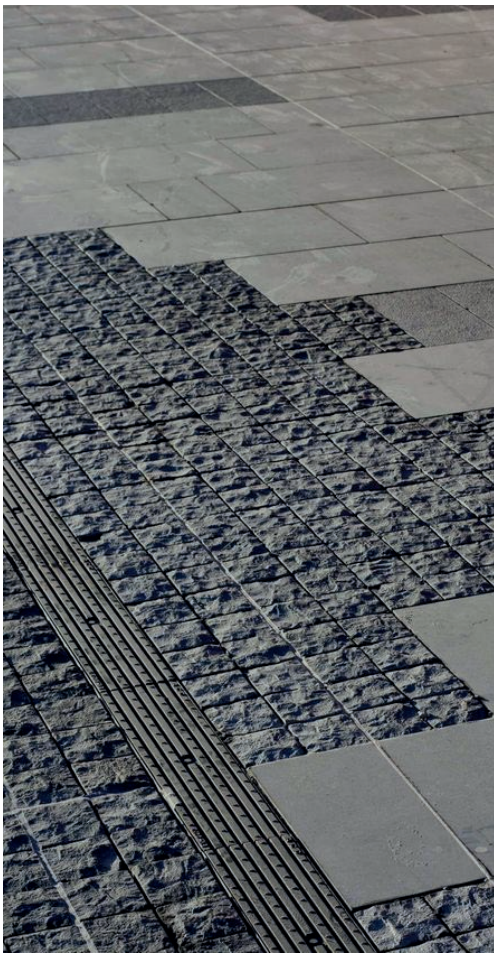

SCHRÉDER Yoa Midi lámpatest

RZB Home 202 világítótest

Anyaghasználat

GRÁNIT BURKOLATOK ELTÉRŐ FELÜLETKÉPZÉSSEL

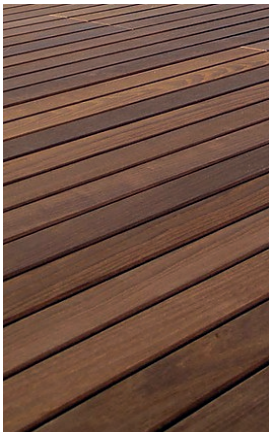

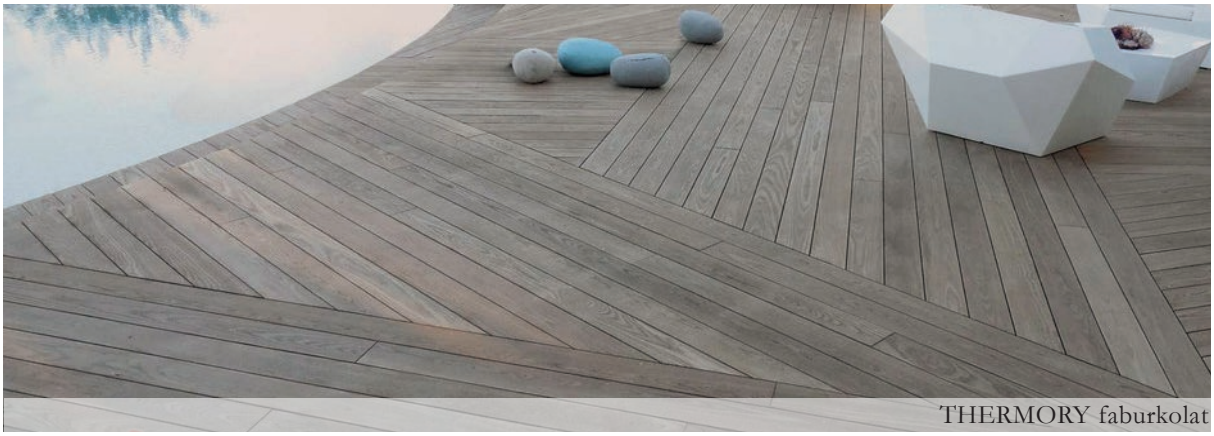

FRIEDL térkő burkolat

THERMORY faburkolat

Fenyőkéreg őrlemény

TERRAWAY műgyantakötésű kő- és kavicsburkolat

MIXTURA Stabilizer szórt burkolat

4

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

Oktatás 51-62
Turizmus, vendéglátás, rendezvények 63-76
Városi rekreáció 77-90

OKTATÁS

Egyetemi élet

Multifunkcionális közösségi terek

Kültéri tanulóhely

Ismeretterjesztés

Kültéri kiállítótér

Ökológiai tanösvény

Élőhely megfigyelés

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

MULTIFUNKCIONÁLIS KÖZÖSSÉGI TÉR

KÜLTÉRI KIÁLLÍTÁS, ALAKÍTHATÓ TEREK

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

ÖKOLÓGIAI TANÖSVÉNY

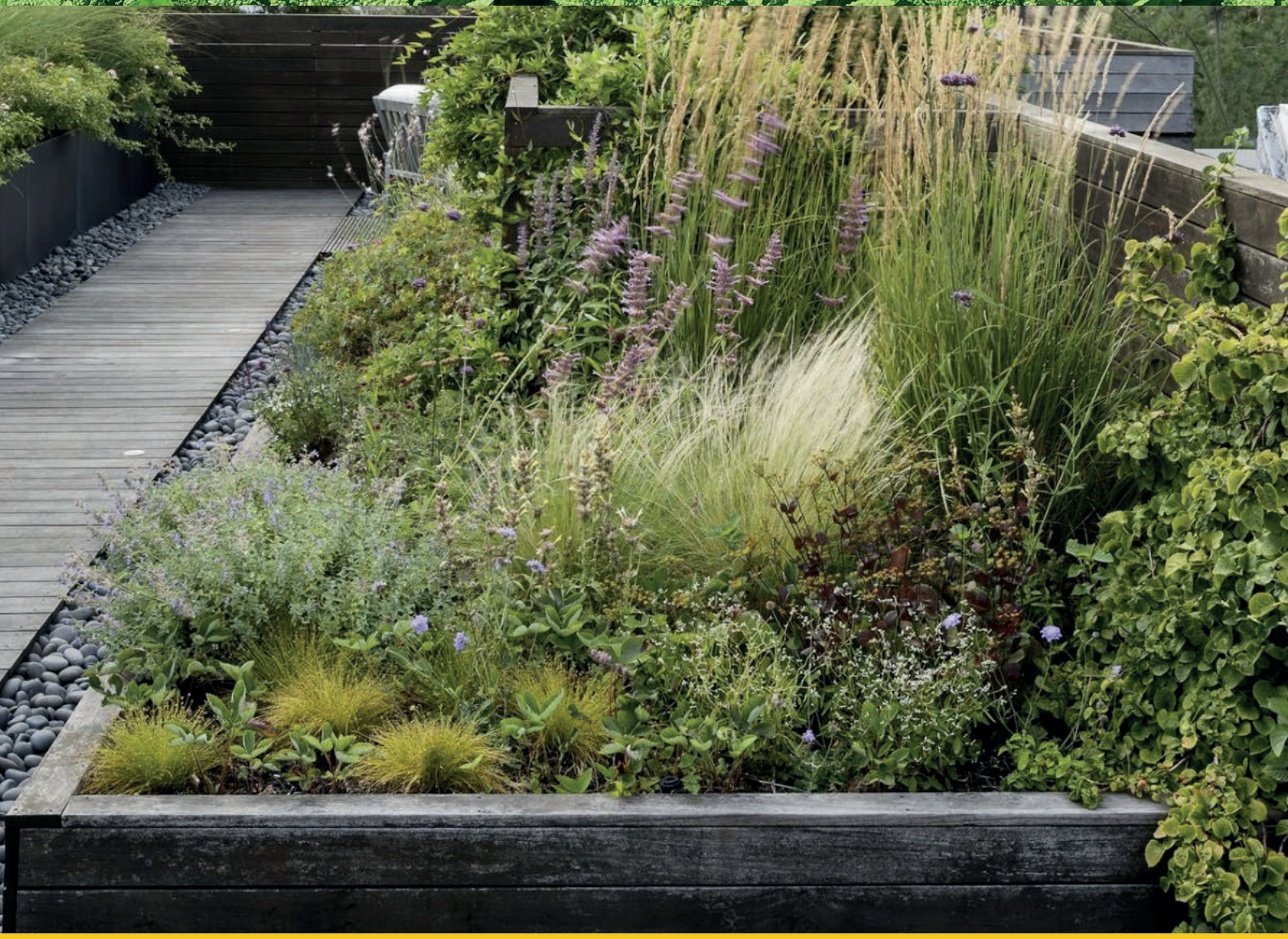

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

FŰSZER- ÉS GYÓGYNÖVÉNYKERT

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

TURIZMUS, VENDÉGLÁTÁS, RENDEZVÉNYEK

Fogadótér

Szabadtéri színpad és nézőtér

Vendéglátó terasz

Gyümölcsöskert, mint rendezvény-helyszín

Lajta parti csónakkikötő

Menedékhely ‘shelter’

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

FOGADÓTÉR

SZABADTÉRI SZÍNPAD ÉS NÉZŐTÉR

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

International Nets

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

GYÜMÖLCSÖSKERT

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

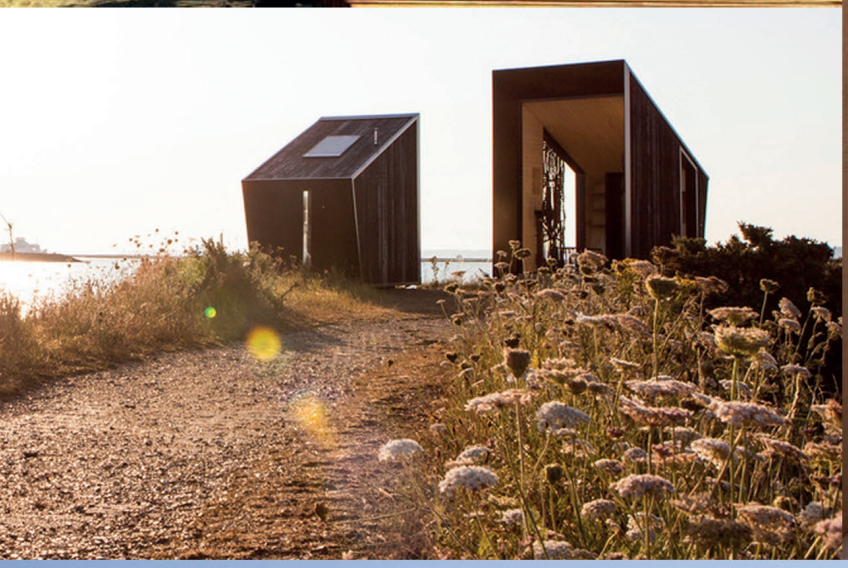

LAJTA PART

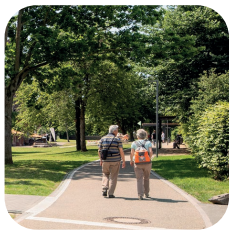

‘SHELTER’ - MENEDÉK A LAJTA PARTON

VÁROSI REKREÁCIÓ

Sétaútvonalak

Kerékpáros útvonalak

Pihenőhelyek

Játszóelemek

Sportolási lehetőségek

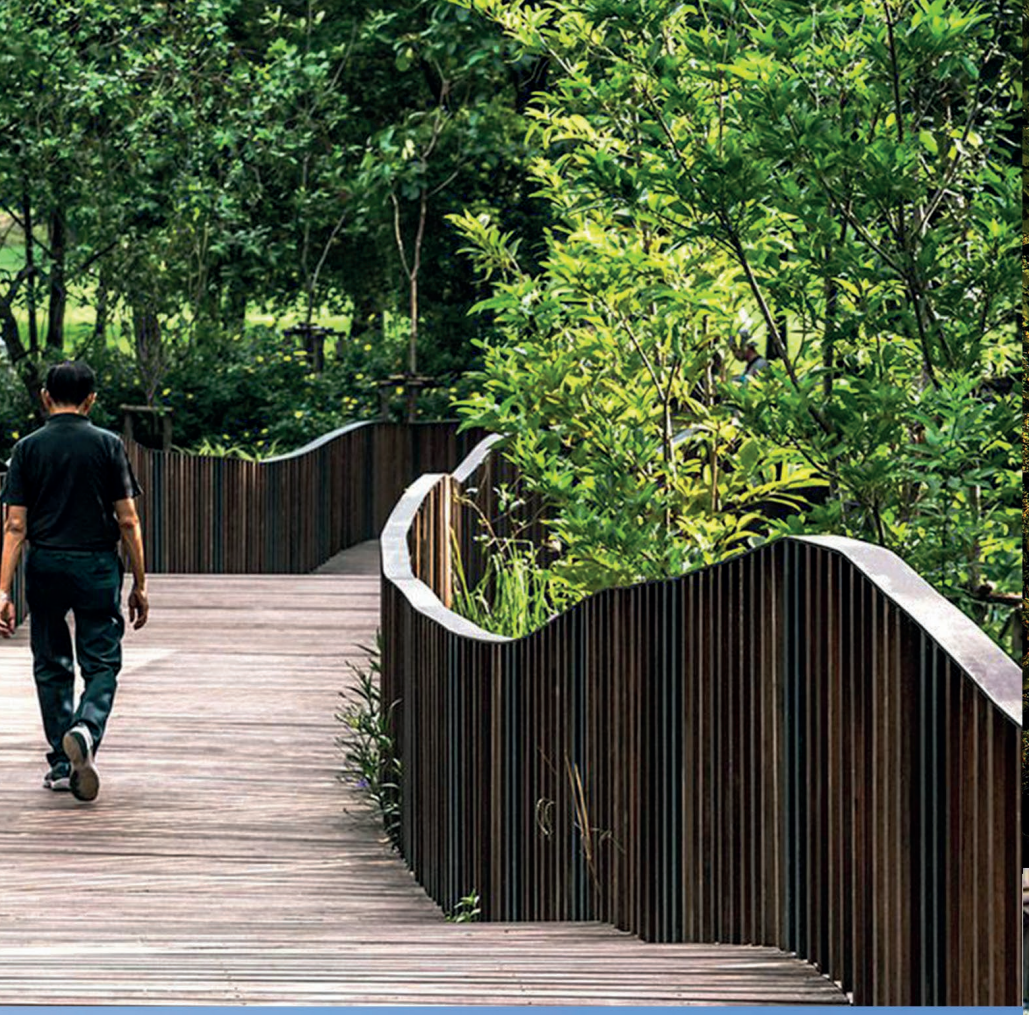

PARK - TÁJKÉPI JELLEGŰ KIALAKÍTÁS

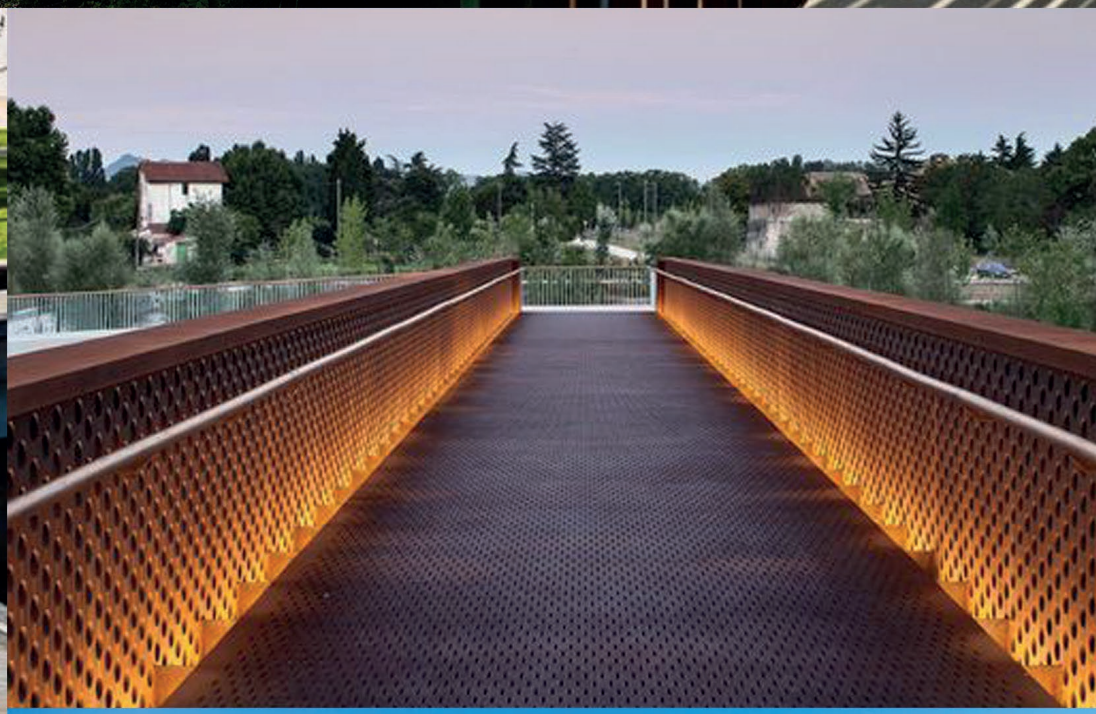

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

GYALOGOS- ÉS KERÉKPÁROS HÍD

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

PIHENŐTERÜLETEK

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

TEREPALAKULATOK

INSPIRÁCIÓS PÉLDÁK

5

MELLÉKLETEK

5.1 SWOT analízis 93-98
5.2 Térkép- és fotógyűjtemény 99-112

SWOT analízis

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
TÖRTÉNETI- ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEK	műemléki jelentőségű terület: épületállomány és park	Az Egyetem Étterem épülete nem illeszkedik a történeti – műemléki környezetbe	
	történelmi szempontból kiemelt jelentőségű terület		
	Várban lévő múzeumi funkciók		
	agrár-felsőoktatási intézmény már több, mint 200 éve jelen van a területen – hagyomány		
HÁLÓZAT-ELEMZÉS	a település zöldfelületi rendszerének fontos eleme		
	településközponti elhelyezkedés		
	a Pozsonyi utat és Cserháti utcát összekötő út, valamint az Ötnyílású híd alkotja a park főtengelyét: ezáltal a terület közvetlenül kapcsolódik a történeti belvároshoz	a két tengely metszetében fekvő Vár előtti tér jelenleg alulhasznált	
	a park intenzív zöldfelületi beágyazottságú: északról kapcsolódik az ökológiai folyosóként is funkcionáló Lajtához, valamint a Wittmann Antal parkhoz	hiányzik a Wittmann Antal Parkkal és a Lajtával alkotott fizikai kapcsolat	
	a terület gyalogosan keletről, délről és nyugatról jól megközelíthető	a terület északi gyalogos- és kerékpáros kapcsolatai hiányosak: a Pozsonyi út és a Cserháti Sándor utca közti Lajta szakaszon nincs lehetőség a folyón való gyalogos és kerékpáros átkelésre	
		a Lajta és a Cserháti Sándor utca találkozásnál lévő bejáratát elzárják a beerdősödött / cserjésedett területek, így a bejárat nem látja el funkcióját	
BELSŐ KÖZLEKEDÉS	a park főtengelyére fűződnek a park fő fókuszpontjai: a Vár-tó, a Vár és az Új Akadémia épülete	a park egyes területrészei nem feltártak	
	A terület gyalogosan keletről, délről és nyugatról - a történeti belváros és a déli városrészek felől jól megközelíthető	a Lajta partján lévő egykori gyalogos sétány mára szinte teljesen eltűnt	
		a Vár épülete előtt gyakori a gépjármű áthatjás	
		a területen belüli parkolás több helyen rendezetlen: a Vár-tó étterem előtt, a gesztenyefasor mentén és a Szigetköz Kutatási Központ előtti területen	
BEÉPÍTETTSÉG, BORÍTOTTSÁG	alacsony beépítettség		
	nagy kiterjedésű, összefüggő zöldfelületek		
	nagy kiterjedésű, kondicionáló vízfelületek: Vár-tó és Lajta		

LEHETŐSÉGEK	CÉLOK
Történeti (vár), kulturális (agrár oktatás) értékek megőrzése és bemutatása - idegenforgalmi vonzerővé tétel, minőségi turizmus létrehozása	TURISZTIKAI PROGRAMOK, ISMERETTERJESZTŐ- ÉS FELFEDEZŐUTAK KIALAKÍTÁSA
agrár oktatás gyakorlati részének kiterjesztése; a park, mint az oktatás színhelye	TEMATIKUS KERTEK LÉTREHOZÁSA
zöldfelületarány megtartása, zöldfelület-intenzitás növelése, a település zöldfelületrendszerével való kapcsolat megerősítése	PARK - VÁROS KAPCSOLATOK ERŐSÍTÉSE: • POZSONYI UTAT ÉS CSERHÁTI SÁNDOR UTCÁT ÖSSZEKÖTŐ FELTÁRÓÚT FEJLESZTÉSE • FOGADÓTÉR KIALAKÍTÁSA A VÁR ÉPÜLETE ELŐTT • GYALOGOS- ÉS KERÉKPÁROS HÍD LÉTREHOZÁSA A LAJTÁN • LAJTA MENTI GYALOGOS ÉS KERÉKPÁROS SÉTÁNY KIALAKÍTÁSA
településközponttal és a történeti belvárossal való kapcsolat megőrzése és megerősítése	
Wittmann Antal Parkkal való összeköttetés kiépítése	
a bejárat felújítása, a Campus megnyitása, gyalogos- és kerékpáros elérés biztosítása	
a park feltáró úthálózatának létrehozása tó körüljárhatóságának biztosítása a Lajta partján gyalogos sétány kialakítása gépjármű behajtás szabályozása parkolási viszonyok rendezése	PARK ÉS ANNAK FUNKCIONÁLIS EGYSÉGEIT FELTÁRÓ UTAK RENDEZÉSE ÚJ ÚTVONALAK KIALAKÍTÁSA SZABÁLYOZOTT GÉPJÁRMŰ FORGALMI BELÉPTETŐ RENDSZER KIALAKÍTÁSA ÚJ PARKOLÓHELYEK LÉTESÍTÉSE
magas zöldfelületi mutató védelme és megőrzése	
kékinfrastruktúra védelme és megőrzése	

SWOT analízis

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
TERMÉSZETI ÉRTÉKEK	a park, mint élőhely		
	Vár-tó és Lajta, mint élőhely		
	értékes faállomány		
BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG, DIVERZITÁS NÖVÉNY-ÁLLOMÁNY	a Lajta és a Vár-tó, mint élőhely növeli a terület ökológiai értékét		
	viszonylag diverz faállomány	a cserje- és évelőállomány diverzitása alacsony	
	a faállomány jelentős részét magas termetű, nagy lombkoronát növesztő, koros, dendrológiailag értékes fák teszik ki	cserje- és évelőszint majdhogynem teljesen hiányzik, így jórészt csupán kétszintes növényállományról beszélhetünk (fa- és gyepszint)	
	a területen számos értékes fasor, facsoport, és faegyed található pl.: gesztenye fasor, mocsárciprusok		
	nagy, összefüggő gyepes felületek meglévő elemei a parknak	a gyepfelületben számos helyen áttaposás, ill. kiégés jelei mutatkoznak	
	az Egyetem főépülete előtt intenzíven fenntartott gyepfelület és egynyári- / évelőágyások vannak		
KÖRNYEZET-TERHELÉS	a park elhelyezkedésénél fogva alacsony környezetterhelésnek van kitéve az északi határterületei felől	a Pozsonyi út és a Cserháti Sándor utca felől a park nagyobb autós forgalomnak, ezáltal nagyobb környezetterhelésnek van kitéve	
VÍZ-GAZDÁLKODÁS, VÍZELVEZETÉS	a területen nagyméretű, természetes befogadóként tud szolgálni a Lajta és a Vár-tó		
	a várárok ideiglenes befogadóként tudja felfogni a hirtelen lezúduló csapadékvizet, és lassítani a lefolyást		
INFRASTRUKTÚRA - ÚTHÁLÓ-ZAT, BURKOLT FELÜLETEK		a jelenlegi úthálózat nem biztosítja egyes területrészek feltárását	
		a burkolt felületek anyaghasználata nem konzekvens, sok területrészen rossz állapotban vannak	
		a várárokban lévő korábbi szórt burkolatú sétányoknak már csak a szegélye van meg, a zöldfelület ránőtt az útra	

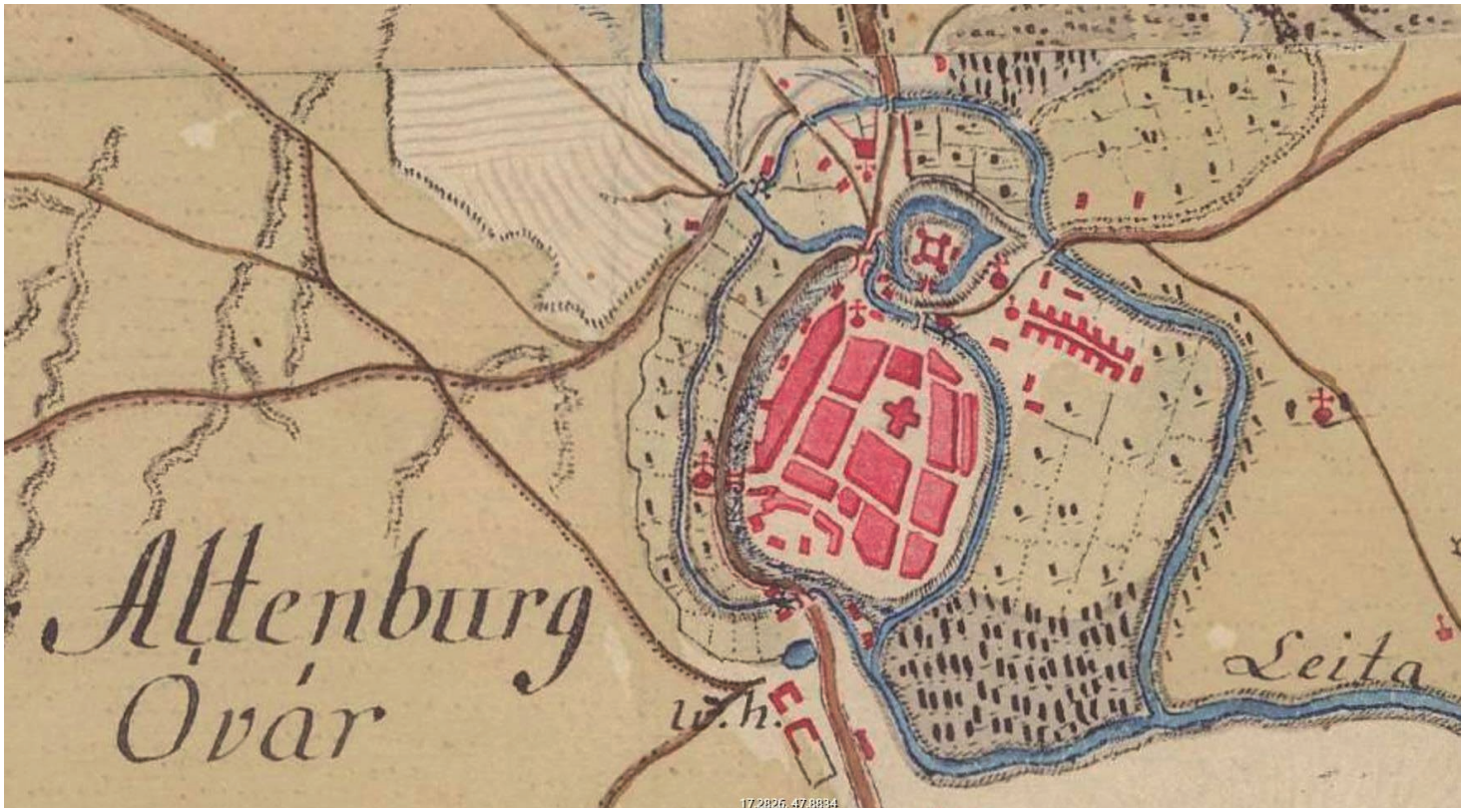
LEHETŐSÉGEK	CÉLOK
természeti értékek megőrzése és bemutatása Lajta, mint ökológiai folyosó és élőhely bemutatása - idegenforgalmi vonzerővé tétel minőségi turizmus létrehozása	ISMERETTERJESZTŐ- ÉS FELFEDEZŐUTAK KIALAKÍTÁSA VÍZI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE - STÉGEK, CSÓNAKKIKÖTŐ KIALAKÍTÁSA ÉLŐHELYTEREMTÉS: MADÁR- ÉS ROVARBARÁT ELEMEK
értékes faállomány megőrzése, fejlesztése cserje- és évelőfelület gyarapítása gyepfelület megújítása növényállomány bemutatása élőhelyteremtés	BOTANIKAI ÉRTÉKEK MEGŐRZÉSE, A FAÁLLOMÁNY BŐVÍTÉSE, FASOROK LÉTESÍTÉSE, SZOLITER FÁK ÉS FACSOPORTOK TELEPÍTÉSE CSERJE- ÉS ÉVELŐFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA GYEPFELÜLETEK MEGÚJÍTÁSA ISMERETTERJESZTŐ- ÉS FELFEDEZŐUTAK KIALAKÍTÁSA ÉLŐHELYTEREMTÉS: MADÁR- ÉS ROVARBARÁT KERT
az intenzívebb forgalmú utak környezetterhelésének csökkentése	VÉDŐ FASOROK ÉS CSERJESÁVOK LÉTREHOZÁSA, A VÁROSSAL VALÓ VIZUÁLIS KAPCSOLAT MEGŐRZÉSÉVEL
	CSAPADÉKVÍZ ÖSSZEGYŰJTÉSE ÉS FOKOZATOS ELVEZETÉSE A TERMÉSZETES BEFOGADÓKBA
a meglévő hálózatra támaszkodva kiegészítő nyomvonalak kialakítása	HÁLÓZATI SZINTŰ TERVEZÉS A MEGLÉVŐ ÉS ÚJ NYOMVONALAK RENDSZERBE FOGLALÁSÁVAL ÚTHÁLÓZAT HIERARCHIÁJÁNAK KIALAKÍTÁSA, EGYSÉGES ANYAGHASZNÁLAT ALKALMAZÁSÁVAL
felmérés alapján a burkolt felületek értékelése és javaslatok kidolgozása a megőrzendő és felújítandó burkolt felüetekre	
új funkcióknak megfelelően a sétautak felújítása vagy áttervezése	

SWOT analízis

	ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK	
INFRASTRUKTÚRA - BERENDEZÉSEK		kevés a berendezési tárgy, hiányoznak ülőbútorok, hulladékgyűjtők, kerékpártárolók	
		a berendezési tárgyak jó része elavult	
INFRASTRUKTÚRA - VILÁGÍTÁS	az épületek bejárati tereinél a világítás megoldott	a világítótestek száma nem elégséges, vannak a a parkban nem jól megvilágított területek, főként az épületektől távolabb eső részeken	
		a világítótestek megjelenése nem egységes	
		a meglévő világítás, a B épület környezetében alkalmazott világítótestek kivételével, elavult	
	B épület díszvilágítása megoldott	egyéb épületek és építmények díszvilágítása nincs kiépítve	
INFRASTRUKTÚRA - INFORMÁCIÓS RENDSZER		a tájékoztató és irányítórendszer hiányos és elavult	
INFRASTRUKTÚRA - AKADÁLY-MENTESSÉG			

	LEHETŐSÉGEK	CÉLOK
	funkciókhoz és használati igényekhez igazodva a berendezési tárgyak számának növelése	A FUNKCIÓKNAK MEGFELELŐ, A HASZNÁLÓI IGÉNYEKET KIELÉGÍTŐ, A HELYHEZ ILLESZKEDŐ, EGYSÉGES ARCULATÚ BERENDEZÉSI TÁRGYAK KIHELYEZÉSE
	elavult berendezések cseréje	
	általános közvilágítás biztosítása, a szükséges meglévő ill. tervezendő egységek, funkciók megvilágítása	EGYSÉGES, A KÖZLEKEDÉSI ÉS EGYÉB ELEMEKNEK MEGFELELŐ, FENNTARTHATÓ FUNKCIONÁLIS ÉS DÍSZVILÁGÍTÁS KIALAKÍTÁSA
	egységes arculatú, a környezethez illeszkedő világítótestek alkalmazása	
	elavult világítótestek cseréje	
	egyéb épületek és építmények díszvilágítása kialakítandó	
	a teljes területen a tájékoztató és irányítórendszer kialakítása	ÚJ TÁJÉKOZTATÓ, IRÁNYÍTÓ- ÉS SZIGNALIZÁCIÓS RENDSZER KIÉPÍTÉSE, IGAZODVA AZ ÚJ FUNKCIÓKHOZ DIZÁJN SZEMPONTBÓL EGYSÉGES ARCULAT KIALAKÍTÁSA A VÁROS ÉS AZ EGYETEM ARCULATI ELEMEIHEZ IGAZODVA
	az épületeken kívül az akadálymentesség komplex felmérése alapján egységes rendszer kialakítása	A TELJES TERÜLET AKADÁLYMENTES HASZNÁLATÁNAK MEGVALÓSÍTÁSA

Térkép- és fotógyűjtemény

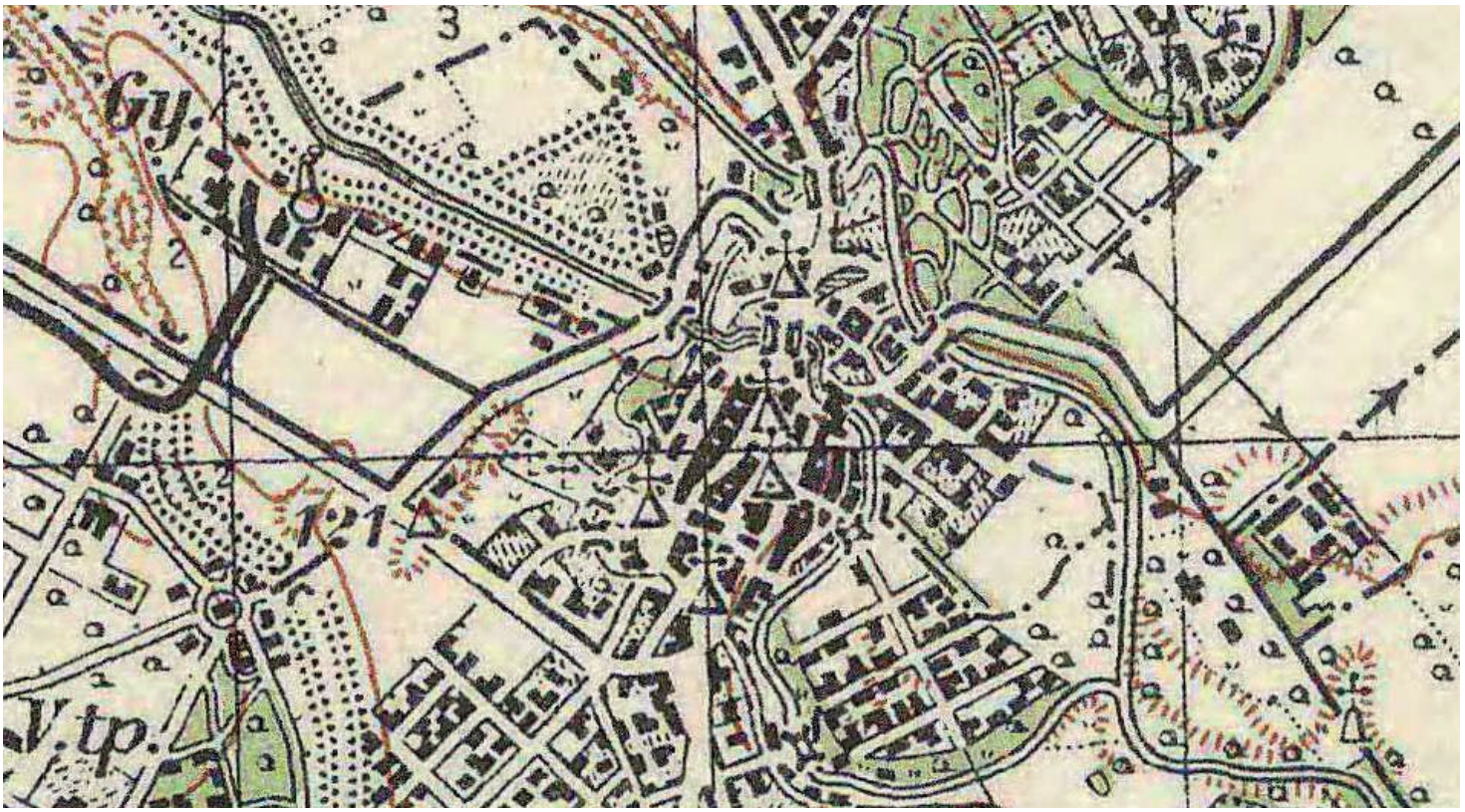
I. Katonai felmérés (1782-1785) – Várárok vizesárokként ábrázolva

II. Katonai felmérés (1819-1869) – Vár vizesárokkal körülvéve, a mai Wittmann Antal park még erdős terület

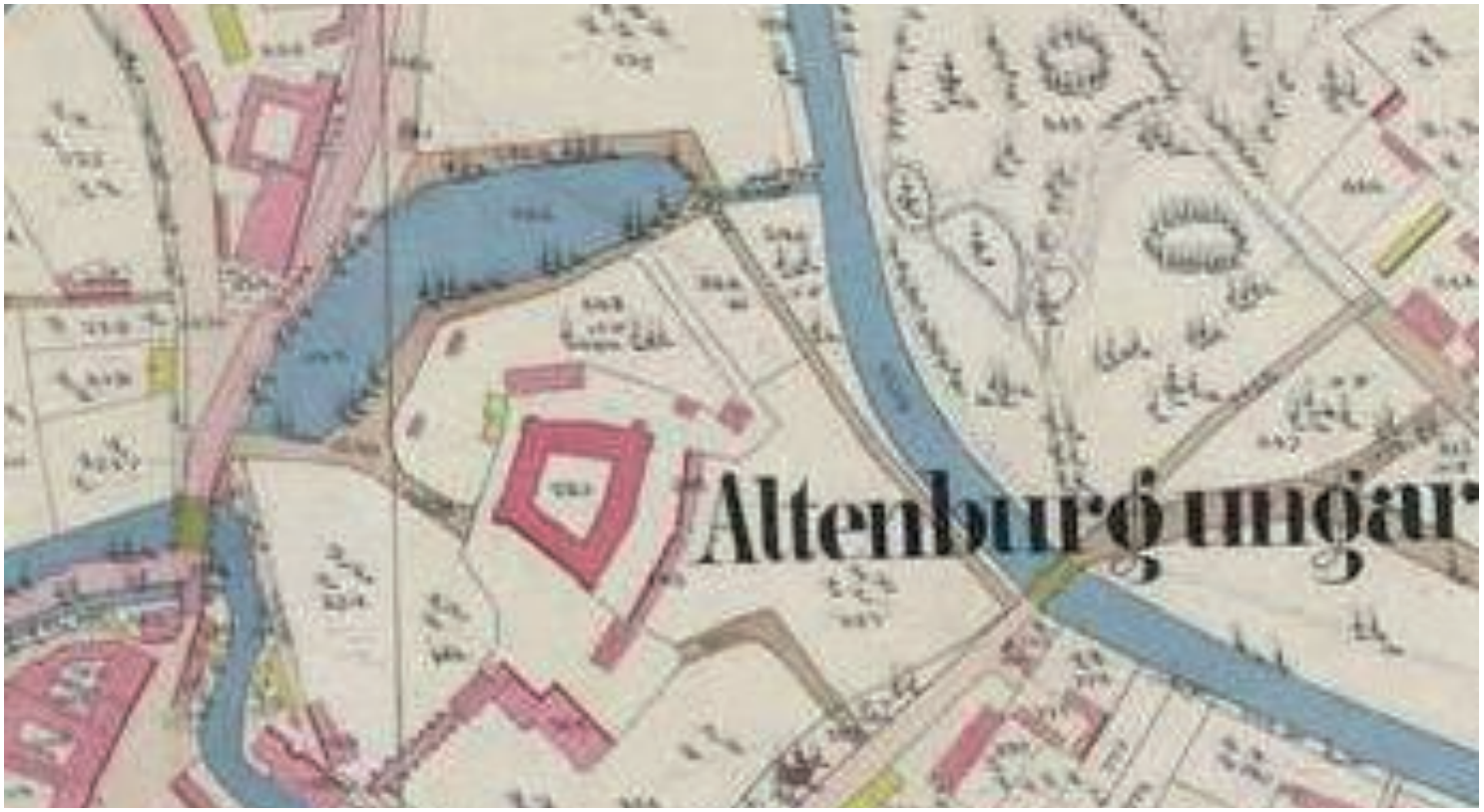

III. Katonai felmérés (1869 -1887) – A mai Wittmann Antal park tájképi formavilággal

Magyarország Katonai felmérése (1941-) – A mai Wittmann Antal park tájképi formajegyekkel

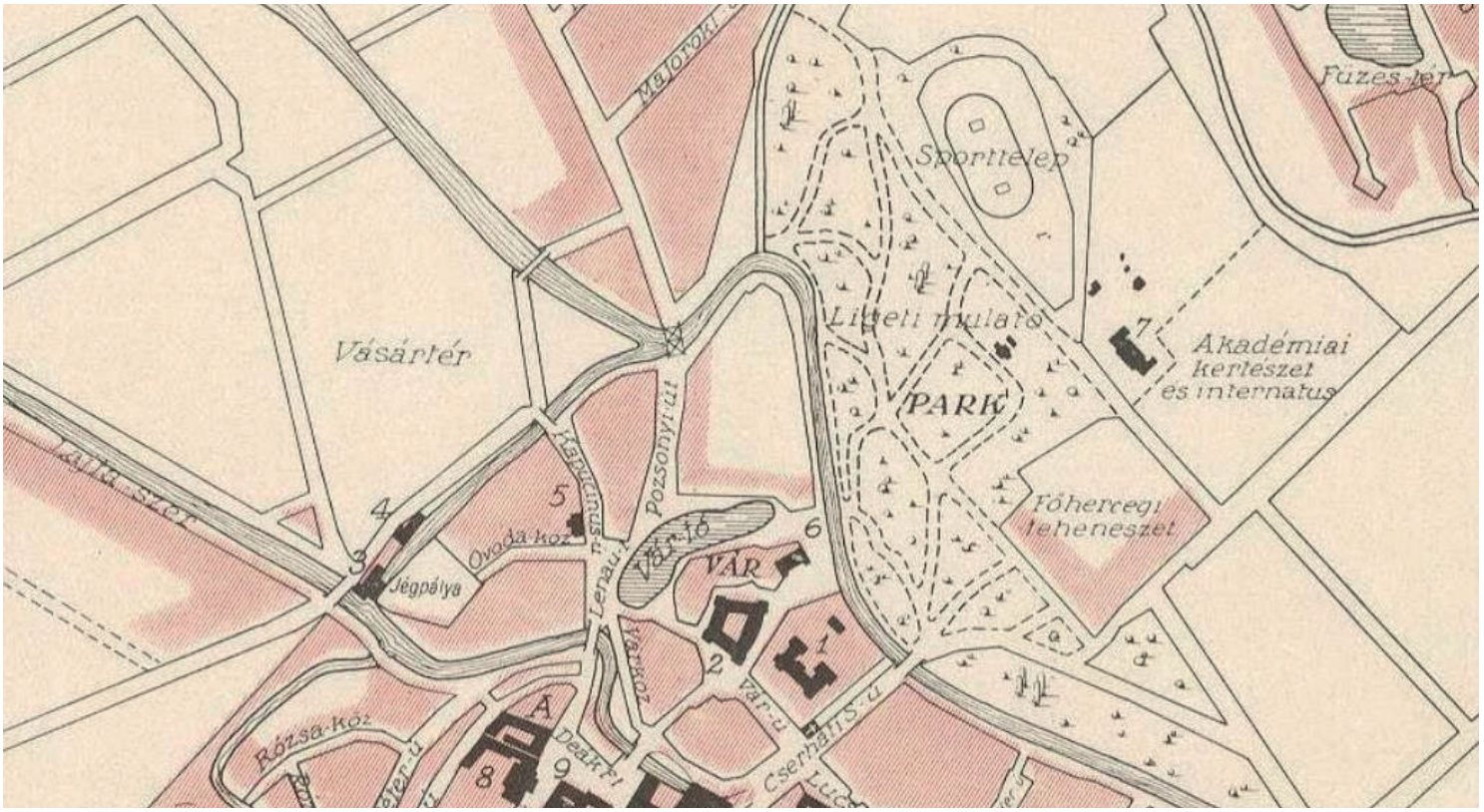
Térkép- és fotógyűjtemény

Kataszteri térkép (1857) – Vár-tó és a főbb útvonalak megjelennek a térképes ábrázoláson, a várárokból eltűnik a víz

Kataszteri térkép (1887)

Magyaróvár (1910-es évek) – A térképen látható már a Gazdasági Akadémia új épülete és a tájképi parkban (mai Wittmann Antal park) fellelhető hercegségre utaló jegyek, mint a Ligeti mulató vagy a Főhercegi tehenészet

Moson vármegye közigazgatási földművelési térképe (1918) – Füvészkert meglétére utaló térképes forrás

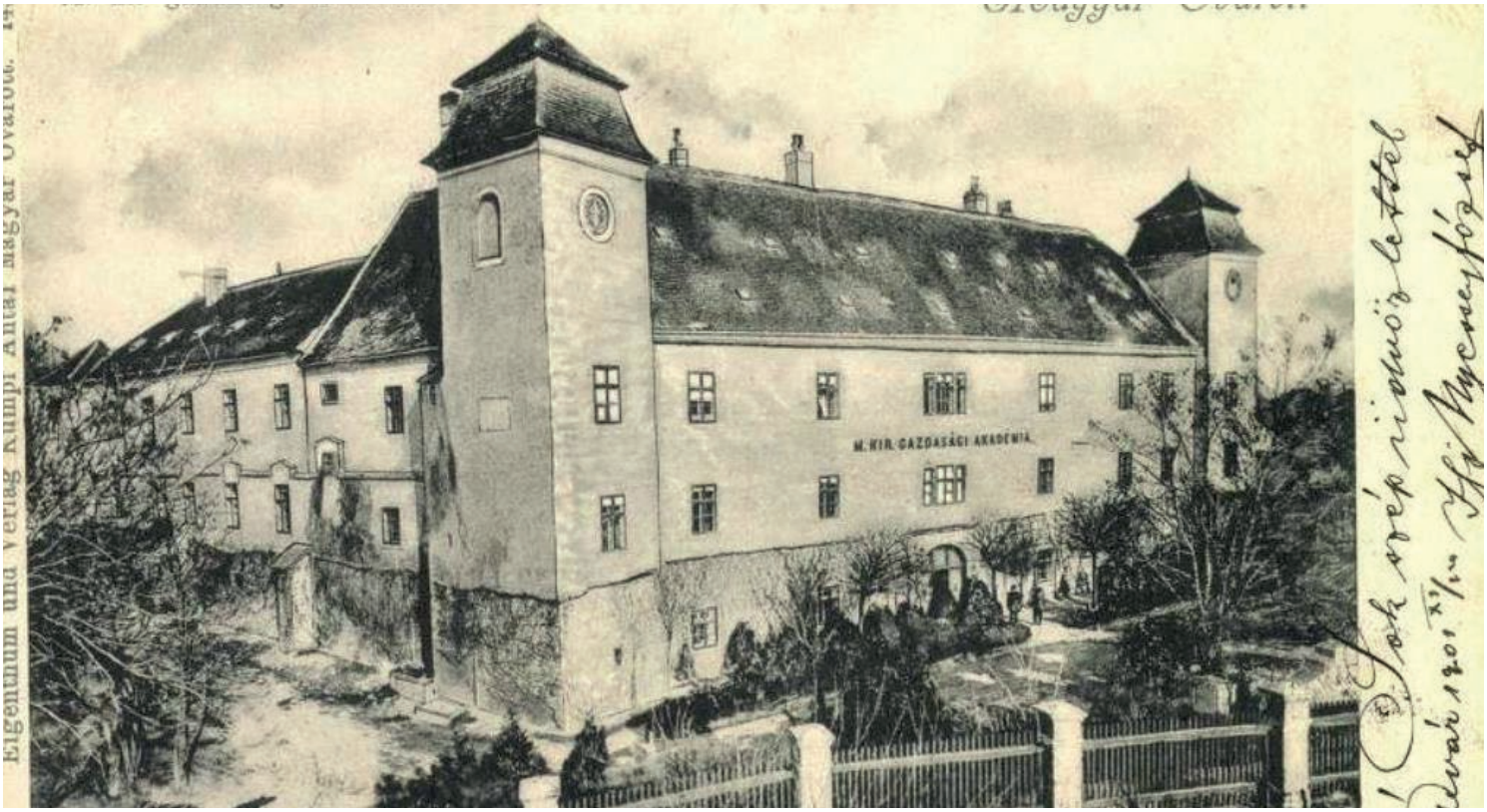
Térkép- és fotógyűjtemény

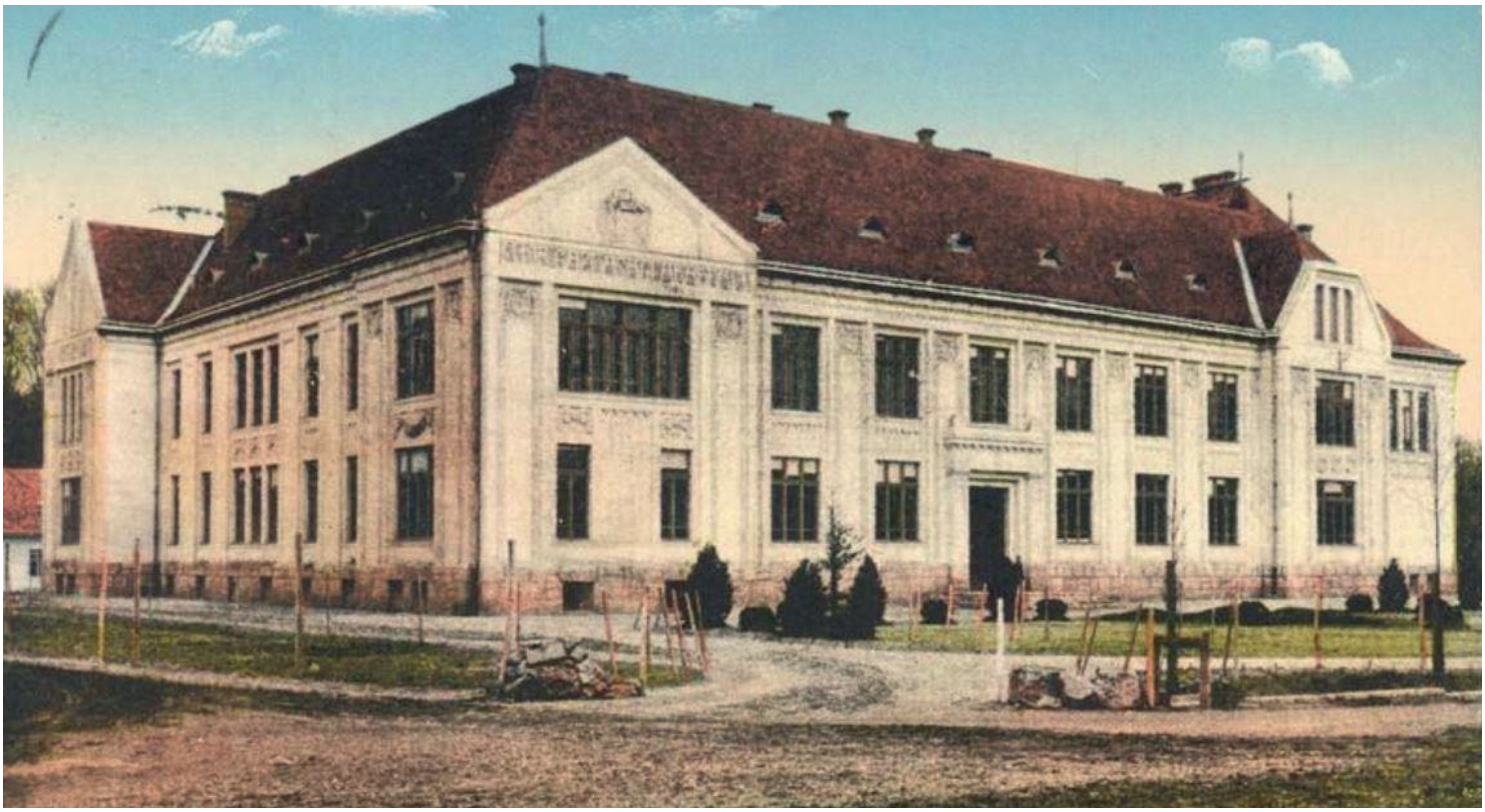
Az átépített magyaróvári várkastély első ismert ábrázolása (1800-as évek eleje) –Homlokzat előtti fasorral, és jelenlegi Étterem helyén lévő dombbal

A magyaróvári várkastély Nadler Róbert festmény (1899) – Akadémia és a környező épületek, homlokzaton kúszónövényekkel, sétányt szegélyező ágyással, várral szemben lévő kerti pavilonnal

Magyar Királyi Gazdasági Akadémia képeslap (1901) – A Régi Akadémia főhomlokzata, homlokzat előtti intenzív cserjekiültetéssel és fasorral

Gazdasági Akadémia új épülete képeslap (1914) – Egykori díszkert örökzöldekkel

Térkép- és fotógyűjtemény

Vár képeslap (1917) – Várkapu az Ötnyílású hídról, Lajta Malomága, ligeti pavilon és a Gazdasági Akadémia kertje

Régi Gazdasági Akadémia képeslap (1920) – Feltételezhetően a ma is meglévő kettős vadgesztenye fasor friss telepítése a kápolnától az Régi Akadémia épületéig vezető út két oldalán

Gazdasági Akadémia új épülete képeslap (1920-as évek) – Az Akadémia előtti díszkert cserjékkel, murvás burkolattal

Gazdasági Akadémia új épülete képeslap (1942) – Az Új Akadémia előtti díszkert centrális elrendezéssel, évelő- és cserjekiültetéssel, murvás burkolattal; a széleken örökzöld fenyőkkel

Térkép- és fotógyűjtemény

Gazdasági Akadémia új épülete képeslap (1955) – Az Akadémia díszkertje évelőágyással, murvás burkolat, és gyepfelület

Gazdasági Akadémia régi épületénél (1955) fénykép – Előtérben a Hősök sírja emlékmű facsemetékkel, háttérben a homlokzat előtt nyírt sövény

Várkapu (1965) fénykép – Növényzetben gazdag egykori várárok területe – talajtakaró örökzöldek

Várárok képeslap (1971) – Egynyári kiültetési az egykori várárok területén, háttérben a várkapuval és az Ötnyílású híddal

Térkép- és fotógyűjtemény

A Vár épülete (2020)

Vár előtti fogadótér (2020)

Dísztér és az Új Akadémia épülete (2020)

Várkapu (2020)

Térkép- és fotógyűjtemény

Vadgesztenye fasor (2020)

Várárok (2020)

Vár-tó (2020)

Lajta part a Wittmann Antal Park felől (2020)